

Programmet för produktivitet och balans i ekonomin 2024–2027

Stadsstyrelsen 20.5.2024

Innehåll

Stadens ekonomiska läge och anpassningsbehov.....	3
Olika scenarier för ekonomisk produktivitet och balansering.....	5
Det ekonomiska produktivitets- och balanseringsprogrammets inverkan på stadens lånestock.....	8
Stadens skattefinansiering.....	9
Sammandrag av strukturanpassning.....	10
Sektorn för koncerntjänster.....	11
Sektorn för stadsutveckling.....	14
Sektorn för växande och lärande.....	17
Sektorn för livskraft.....	20
Affärsverken.....	23
Investeringar.....	24
Personal.....	26
Respons på stadens ekonomiska produktivitets- och balanseringsprogram.....	27

Stadens ekonomiska läge och anpassningsbehov

Borgå stads ekonomi har under de senaste åren varit stark i hög grad tack vare många poster av engångskaraktär. Samtidigt har stadens samfundsskatteintäkter varit historiskt höga. Under de kommande åren försvagas stadens ekonomiska läge när posterna av engångskaraktär faller bort och statens eventuella anpassningsåtgärder påverkar också stadens ekonomi.

Staden måste anpassa verksamheten så, att ekonomin är i balans också under kommande åren. Borgå stads ekonomiska utsikter är bättre än i jämförelsestäderna men i praktiken har de ekonomiska utsikterna över kommande åren försvagats inom hela kommunsektorn.

Stadens ekonomiska läge och de ekonomiskt starka åren gör det möjligt att staden under de närmaste åren kan upprätta budgetar med ett lindrigt underskott men på längre sikt borde staden sikta minst på nollresultat för att ekonomin inte börjar försvagas kroniskt och lånebeståndet växa kraftigt.

Anpassningsbehovet för åren 2024–2027

Borgå stads ekonomiska utsikter för åren 2024–2027 har preciserats efter att budgeten för år 2024 har godkänts. Det förutses att stadens ekonomi har underskott under alla dessa år, om inga anpassningsåtgärder vidtas.

Underskottet som förutsetts för åren 2024–2025 är fortfarande måttligt när man beaktar stadens ekonomiska helhet och de influtna överskotten från tidigare år. Utvecklingen av utgifter och inkomster verkar vara ganska balanserad under dessa år.

Stadens ekonomi förutses tydligt börja försvagas under åren 2026–2027 när investeringsnivån håller på att stiga bland annat i fråga om Kokonområdet, vilket i betydlig grad höjer också stadens lånebestånd och räntekostnader. Dessutom riktar de nedskärningar i statsandelar som staten meddelade om i november sig till dessa år och bland annat höjningen av servicenivån i kollektivtrafikreformen ökar kostnader.

Stadens underskott uppskattas totalt vara kumulativt cirka 30 miljoner euro åren 2024–2027, vilket motsvarar cirka 3,5 % av stadens driftsekonomiska utgifter, om inga anpassningsåtgärder vidtas. Programmet för produktivitet och balans i ekonomin syftar till att vända den försvagande ekonomiska utvecklingen så, att stadens resultaträkning åren 2024–2027 visar kumulativt räknat totalt ett nollresultat och att stadens ekonomiska struktur i periodens slut är i balans.

Utsikter för åren 2028–2030

Stadens ekonomiska utsikter i slutet av 2020-talet håller på att försvagas ytterligare i någon mån, om den planerade omfattande investeringstakten fortsätter.

Räntenivåns topp har sannolikt redan passerats men perioden med nollräntor kommer knappast tillbaka. I slutet av årtiondet har alla nuvarande lån med en fast, mycket låg ränta betalats tillbaka. Detta innebär att staden i slutet av årtiondet betalar uppskattningsvis 5–7 miljoner euro i ränteutgifter per år, medan ränteutgifterna under de senaste åren har varit cirka en halv miljon euro.

Det förutsetta minskandet av barnantalet börjar gradvis försvaga stadens statsandelsinkomster, så det är av ytterst vikt att utgiftsramen för sektorn för växande och lärande anpassas i motsvarande utsträckning. Om staden växer, syns detta också som ökade skatteinkomster och inkomster från försäljning av mark.

Utvecklingen av samfundsskatten och statens åtgärder som risk

Utvecklingen av stadens ekonomi är också i fortsättningen mycket beroende av utvecklingen av samfundsskatteintäkter och statens åtgärder.

Samfundsskatteintäkten är i hög grad beroende av konjunkturer och Sköldviks företagsklusters förmåga att göra resultat. Borgå får nu och under de kommande åren i samfundsskatt cirka 2,5–3 procent av kommunsektorns samfundsskatteintäkter när stadens invånarantal är cirka en procent av kommunernas invånarantal. Med hänsyn till sin storlek får Borgå således en cirka tredubbel summa av samfundsskatten. Stadens permanenta utgiftsnivå borde inte baseras på samfundsskatteintäkten under toppåren.

De statliga anpassningsåtgärderna och särskilt den pågående statsandelsreformen utgör en märkbar risk för stadens ekonomi på medellång och lång sikt.

Lånebeståndet möjliggör riktade investeringar

Vid utgången av år 2023 var stadens lånebestånd cirka 74,6 miljoner euro medan det år 2019 var cirka 172 miljoner euro. Staden har lyckats sänka lånebeståndet till en bra nivå under de senaste åren. Tack vare ett bra ränteskydd har inte heller de stigande räntorna ännu syns som ökade räntekostnader.

Lånebeståndet möjliggör vissa riktade investeringar i enlighet med stadens strategi men investeringarna måste övervägas noggrant och periodiseras på en tillräckligt lång tid för att lånebeståndet och räntekostnaderna förblir på en hanterbar nivå.

Stadens lånebestånd kommer att stiga märkbart under planeringsåren. Enligt den gällande budgeten är stadens lånebestånd år 2027 utan anpassningsåtgärder redan cirka 193 miljoner euro. Utvecklingen av stadens driftsekonomi påverkar för sin del investeringsmöjligheterna. Ett starkare årsbidrag lämnar mer spelrum för finansiering av investeringar.

De mest centrala sätten att anpassa ekonomin

Stadens ekonomi måste anpassas på många sätt för att ekonomin förblir i balans ända fram till slutet av årtiondet. I första hand eftersträvar man strukturella lösningar och produktivtetsåtgärder som så lite som möjligt försvagar kvaliteten på de tjänster som staden producerar. Lagstadgade skyldigheter måste skötas i alla situationer och det är också möjligt att göra riktade satsningar som avses i stadsstrategin.

Verksamhetsutgifter

Stadens verksamhetsutgifter är totalt cirka 238 miljoner euro år 2024, så balanseringen av stadens ekonomi förutsätter anpassningsåtgärder i driftsekonomin. Programmet för produktivitet och balans i ekonomin har utarbetats så, att cirka två tredjedelar av det ekonomiska anpassningsbehovet kan fås ihop genom att anpassa utgifter. Detta betyder att driftsekonomiska utgifter under programmets sista år (2027) skulle vara cirka 9 miljoner euro lägre än i den ekonomiska prognosen som föregick anpassningsåtgärderna. För programmets period 2024–2027 eftersträvade man ursprungligen anpassningsåtgärder kumulativt på totalt 21 miljoner euro.

Det driftsekonomiska anpassningsmålet har fördelats till sektorernas mål i förhållande till varje sektors verksamhetsutgifter. Programmet innehåller driftsekonomiska anpassningsåtgärder för åren 2024–2027 kumulativt totalt 15,3 miljoner euro. År 2027 är utgifterna cirka 6,4 miljoner euro lägre än i prognosen, om alla utgiftsanpassningar blir verklighet. Målet som man ursprungligen strävade efter går således inte att nå helt men ändå ganska nära.

Personalutgifter

Personalutgifterna utgör cirka 55 procent av stadens driftsekonomiska utgifter, så utvecklingen av personalutgifterna är av den största betydelsen med tanke på den ekonomiska utvecklingen.

Programmet för produktivitet och balans i ekonomin innehåller inte permittering eller uppsägning av personal. Staden strävar däremot efter att söka permanenta lösningar genom att planera nya sätt att utföra arbetet och genom att utnyttja personalomsättning och pensionsavgångar. Borgå stad vill också i fortsättningen vara en dragnings- och konkurrenskraftig arbetsgivare.

Verksamhetsinkomster och försäljning av anläggningstillgångar

Stadens verksamhetsintäkter är totalt cirka 68 miljoner euro år 2024. Vissa klientavgifter och olika taxor kan höjas måttligt medan i fråga om några avgifter sätter lagstiftningen en tydlig gräns för avgiftsnivån. Staden kan också skaffa inkomster av engångskaraktär genom att sälja anläggningstillgångar.

Programmet för produktivitet och balans i ekonomin innehåller åtgärder som ökar stadens inkomster åren 2024–2027 kumulativt totalt cirka 5 miljoner euro. Verksamhetsintäkterna skulle efter dessa åtgärder vara år 2027 cirka 2,0 miljoner euro högre än i den ursprungliga ekonomiska prognosen.

Prioritering av investeringar

Det är möjligt att prioritera och periodisera stadens investeringar tidsmässigt så, att investeringar som med hänsyn till stadsstrategin är centrala genomförs i vettigt omfång.

I investeringsplanen som godkändes i budgeten 2024 har det gjorts några prioriteringar och periodiseringslösningar. I husbyggnadsinvesteringar har man i fråga om Kokon idrottscentrum beaktat ett s.k. alternativ C2, dvs. en nivå på cirka 53 miljoner euro som gäller byggnaderna. Husbyggnadsinvesteringar har också i någon mån uppdaterats i fråga om de nyaste uppskattningarna.

Stadsutvecklingssektorns investeringar har i sin helhet setts över på nytt för att de tydligare skulle sammanlänkas med planen för genomförande av markanvändningen som har beretts. Den totala summan på investeringar åren 2024–2027 är i programmet cirka 155 miljoner euro medan summan i den gällande budgeten är 176 miljoner euro.

Höjningar av skattesatser

Programmet för produktivitet och balans i ekonomin innehåller inga förslag för skatthöjningar åren 2025/2026 men i programmet tas det upp trycket på skatthöjningar från åren 2027/2028, om stadens ekonomi inte fås i balans.

Det är möjligt att på medellång sikt balansera stadens ekonomi genom en måttlig höjning av inkomstskattesatsen eller en delvis höjning av fastighetsskattesatser.

Programmet baserar sig på en omfattande beredning

Stadsstyrelsen beslutade 6.2.2024 inleda upprättande av ett program för produktivitet och balans i ekonomi. Utgångspunkten för programmet ska vara budgeten som fullmäktige har godkänt.

Underlaget för beredningen av programmet för produktivitet och balans i ekonomin är åtgärdsförslagen som läggs fram av stadens nämnder och affärsverkens direktioner.

När programmet bereds ska personalen, påverkansorganen, stadens invånare och andra intressentgrupper höras allsidigt.

Olika scenarier för ekonomisk produktivitet och balansering

Utgångsscenario 2024–2027

Utgångsscenarioet baserar sig på den budget för 2024 och den ekonomiplan för 2024–2026 som fullmäktige godkände den 15 november 2023, och utgångsläget har dessutom i enlighet med programmet utsträcks till år 2027. Utgångsscenarioet inbegriper de budgetändringar som fullmäktige godkände år 2024 och en uppdaterad prognos över intäkterna från samfundsskatten 2026–2027. I utgångsläget har dessutom uppdaterats posterna för intäkter och kostnader för arbets- och näringsreformen, en uppskattning av de kommande höjningsprocenterna för lönerna, inflationens utveckling samt prognosuppgifter om skatteinkomsterna. Dessutom förväntas inkomsterna från markförsäljning återgå till den normala nivån på fem miljoner från och med år 2026.

I utgångsscenarioet räcker årsbidragen för planeringsperioderna 2025–2027 inte längre till för att täcka de

avskrivningar som ackumuleras. Det sammanlagda kumulativa underskottet enligt scenariot för åren 2024–2027 skulle i utgångsläget vara sammanlagt cirka 30 miljoner euro. Stadens ekonomi skulle i utgångsläget inte längre vara i balans. I utgångsscenarioet är ökningstakten för verksamhetskostnaderna under planeringsåren mycket större än den motsvarande ökningen av de sammanräknade inkomster som insamlas i form av verksamhetsintäkter och genom skattefinansiering.

I utgångsläget kan endast 49 procent av de investeringar som ingår i stadens investeringsplan täckas med internt tillförda medel, som minskar under planeringsåren 2025–2027. Den minskade mängden internt tillförda medel under planeringsåren påverkar i hög grad stadens framtida behov av att finansiera investeringar med lånefinansiering, och i det uppdaterade utgångsläget ökar stadens lånebestånd.

Tabell, utgångsscenario

RESULTATRÄKNING (1 000 €)	BG2024+ä	EP2025	Ändring %	EP2026	Ändring %	EP2027	Ändring %
VERKSAMHETSINTÄKTER	68 309 916	72 427 527	6,0 %	74 625 459	3,0 %	75 371 714	1,0 %
Försäljningsintäkter	6 605 325	6 671 378		6 738 092		6 805 473	
Avgiftsintäkter	6 726 733	9 428 269		9 496 209		9 591 171	
Understöd och bidrag	5 867 000	5 925 670		5 984 928		6 044 777	
Övriga verksamhetsintäkter	49 110 858	50 402 210		52 406 230		52 930 292	
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	670 000	670 000		670 000		670 000	
VERKSAMHETSKOSTNADER	-238 127 615	-257 142 380	8,0 %	-265 825 614	3,4 %	-273 370 210	2,8 %
Personalkostnader	-109 031 300	-113 298 918	3,9 %	-117 262 833	3,5 %	-121 367 032	3,5 %
Köp av tjänster	-57 340 962	-59 634 600	4,0 %	-61 721 811	3,5 %	-63 573 466	3,0 %
Material, förnödenheter och varor	-14 799 950	-15 678 582		-16 227 287		-16 551 833	
Understöd	-10 849 400	-12 803 255		-13 195 368		-13 459 275	
Övriga verksamhetskostnader	-46 106 003	-48 323 139		-50 014 429		-51 014 718	
VERKSAMHETSBRIDRAG	-169 147 699	-184 044 853	8,8 %	-190 530 155	3,5 %	-197 328 496	3,6 %
SKATTEINKOMSTER	143 600 000	155 000 000	7,9 %	159 200 000	2,7 %	165 400 000	3,9 %
Kommunalskatt	93 000 000	94 000 000		100 000 000		104 000 000	
Fastighetskatt	18 600 000	19 000 000		19 200 000		19 400 000	
Andel av samfundsskatteintäkter	32 000 000	42 000 000		40 000 000		42 000 000	
STATSANDELAR	46 200 000	50 000 000	8,7 %	50 500 000	1,0 %	49 500 000	-2,0 %
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	2 510 000	160 000	-93,6 %	-1 840 000	-1250,0 %	-3 840 000	108,7 %
Ränteintäkter	710 000	160 000		160 000		160 000	
Övriga finansiella intäkter	3 100 000	3 100 000		3 100 000		3 100 000	
Räntekostnader	-1 200 000	-3 000 000		-5 000 000		-7 000 000	
Övriga finansiella kostnader	-100 000	-100 000		-100 000		-100 000	
ÅRSBIDRAG	23 162 301	21 115 147	-8,0 %	17 329 845	-17,9 %	13 731 504	-20,8 %
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-24 500 000	-25 000 000	2,0 %	-28 000 000	12,0 %	-30 000 000	7,1 %
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-1 337 699	-3 884 853		-10 670 155		-16 268 496	
FÖRÄNDRING AV FONDER OCH RESERVER	0	0		1 000 000		1 250 000	
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT (UNDERSKOTT)	-1 337 699	-3 884 853	152,6 %	-9 670 155	148,9 %	-15 018 496	55,3 %

Scenario 1 enligt det ekonomiska produktivets- och balanseringsprogrammet för åren 2024–2030 (100 procent av åtgärderna enligt produktivets- och balanseringsprogrammet genomförs)

I de alternativa scenarierna i det ekonomiska produktivets- och balanseringsprogrammet har kalkylerna utsträcks till en längre tidsperiod än programmet, ända fram till 2030. Planeringsåren 2028–2030 har uppskattats i scenarier med antagandet att den nivå som eftersträvs som permanent anpassningsnivå under programmets sista år 2027 kan upprätthållas även under verksamhetsåren efter programmet. I

det första scenariot enligt produktivets- och balanseringsprogrammet inkluderas 100 procent av nämndernas föreslagna åtgärder som gäller verksamhetsintäkter och verksamhetskostnader i posterna i utgångsläget för resultaträkningen. Scenario 1 omfattar dessutom projektet för Kokon idrottscentrum, kostnaderna för reformen av kollektivtrafiken

och programmets åtgärder som gäller investeringar och som direkt påverkar resultaträkningsdelen.

Åren 2026–2030 kommer verksamhetsintäkterna, inklusive övriga produktivtets- och balanseringsposter för sektorerna, åter att närma sig den normala ökningen på cirka en procent, när poster av engångsnatur som ökar intäkterna från år 2025 uteblir.

I summan av verksamhetskostnaderna ingår sektorernas produktivtets- och balanseringsåtgärder, som minskar verksamhetskostnaderna med sammanlagt 34,3 miljoner euro under åren 2024–2030. I övriga verksamhetskostnader har lagts till sådana kostnader som saknas i budgeten, men som man vet att sannolikt behövs för tillfälliga lokaler inom småbarnspedagogiken, andra tillfälliga lokaler samt Gammelbacka bibliotek och ungdomslokal.

Höjningen av servicenivån inom reformen av kollektivtrafiken i enlighet med alternativet måttlig och utvecklad ökar stadens verksamhetskostnader kvittade mot biljettkostnaderna med cirka 6,3 miljoner euro under åren 2025–2030.

De första kostnadsposterna för inledandet av projektet för Kokon idrottscentrum hänförs enligt alternativ C2 i scenariot till åren 2024–2030 och ökar under denna tid kostnaderna, avskrivningarna och finansieringskostnaderna för driftsekonomin med sammanlagt 19 miljoner euro.

Slutförandet av projektet för Kokon idrottscentrum och den slutgiltiga ekonomiska totaleffekten infaller efter planeringsåren för det ekonomiska produktivtets- och balanseringsprogrammet, varefter den totala årliga kostnaden för staden är cirka 5,3 miljoner euro.

Effekterna av de åtgärder som vidtagits till följd av granskningen av investeringarna på resultaträkningen påverkar finansieringskostnaderna genom avskrivningar och minskning av lånebeståndet, men i detta scenario presenteras de på en rad efter avskrivningarna. Genom att granska investeringsnivån under de kommande åren strävar man som en del av produktivtets- och balanseringsprogrammet efter att minska avskrivningarna och finansieringskostnaderna med sammanlagt 6,2 miljoner euro.

Enligt scenario 1 (100 procent av åtgärderna kan genomföras) är stadens sammanlagda kumulativa underskott för åren 2024–2027 cirka 7,7 miljon euro och kumulativa underskott för åren 2024–2030 cirka 25,3 miljoner euro. Årsbidraget räcker till för att täcka stadens avskrivningar till cirka 84 procent åren 2024–2030. Investeringarna enligt programmet kan täckas till 49 procent med inkomstfinansiering, vilket innebär att ökningen av lånebeståndet samtidigt även kan dämpas jämfört med utgångsläget.

Tabell, scenario 1 (100 % av åtgärderna genomförs)

RESULTATRÄKNING (1 000 €)	BG2024+å	EP2025	Ändr %	EP2026	Ändr %	EP2027	Ändr %	EP2028	Ändr %	EP2029	Ändr %	EP2030	Ändr %
VERKSAMHETSINTÄKTER	68 310	73 428	7,5 %	76 325	3,9 %	77 472	1,5 %	77 625	0,2 %	78 387	1,0 %	79 156	1,0 %
<i>Programmets åtgärder</i>		1 000		1 700		2 100		1 500		1 500		1 500	
Försäljningsintäkter	6 605	6 671		6 738		6 805		6 874		6 942		7 012	
Avgiftsintäkter	6 727	9 428		9 496		9 591		9 687		9 784		9 882	
Understöd och bidrag	5 867	5 926		5 985		6 045		6 105		6 166		6 228	
Övriga verksamhetsintäkter	49 111	50 402		52 406		52 930		53 460		53 994		54 534	
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	670	670		670		670		670		670		670	
VERKSAMHETSKOSTNADER	-238 203	-258 272	8,4 %	-264 993	2,6 %	-271 184	2,3 %	-279 283	3,0 %	-288 265	3,2 %	-295 534	2,5 %
<i>Programmets åtgärder</i>	700	3 000		5 000		6 400		6 400		6 400		6 400	
<i>Kollektivtrafik, höjning av servicenivå</i>		-1 730		-1 267		-790		-814		-838		-863	
<i>Kokon idrottscentrum</i>	-200	-700		-1 700		-2 200		-3 400		-5 300		-5 300	
Personalkostnader	-109 031	-113 299	3,9 %	-117 263	3,5 %	-121 367	3,5 %	-125 008	3,0 %	-128 758	3,0 %	-132 621	3,0 %
Köp av tjänster	-57 341	-59 635	4,0 %	-61 722	3,5 %	-63 573	3,0 %	-65 163	2,5 %	-66 792	2,5 %	-68 462	2,5 %
Material, förnödenheter och varor	-14 800	-15 679		-16 227		-16 552		-16 883		-17 221		-17 565	
Understöd	-10 849	-12 803		-13 195		-13 459		-13 728		-14 003		-14 283	
Övriga verksamhetskostnader	-46 681	-50 023		-51 214		-52 239		-53 283		-54 349		-55 436	
VERKSAMHETSBRIDRAG	-169 223	-184 175	8,8 %	-187 997	2,1 %	-193 042	2,7 %	-200 988	4,1 %	-209 208	4,1 %	-215 708	3,1 %
SKATTEINKOMSTER	143 600	155 000	7,9 %	159 200	2,7 %	165 400	3,9 %	170 720	3,2 %	176 134	3,2 %	181 644	3,1 %
Kommunalskatt	93 000	94 000		100 000		104 000		107 120		110 334		113 644	
Fastighetsskatt	18 600	19 000		19 200		19 400		19 600		19 800		20 000	
Andel av samfundsskatteintäkter	32 000	42 000		40 000		42 000		44 000		46 000		48 000	
STATSANDELAR	46 200	50 000	8,2 %	50 500	1,0 %	49 500	-2,0 %	50 500	2,0 %	51 500	2,0 %	52 500	1,9 %
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	2 510	160	-93,6 %	-840	-625,0 %	-1 340	59,5 %	-1 840	37,3 %	-2 840	54,3 %	-3 840	35,2 %
Ränteutgifter	710	160		160		160		160		160		160	
Övriga finansiella intäkter	3 100	3 100		3 100		3 100		3 100		3 100		3 100	
Räntekostnader	-1 200	-3 000		-4 000		-4 500		-5 000		-6 000		-7 000	
Övriga finansiella kostnader	-100	-100		-100		-100		-100		-100		-100	
ÅRSBRIDRAG	23 087	20 985	-9,1 %	20 863	-0,6 %	20 518	-1,7 %	18 392	-10,4 %	15 586	-15,3 %	14 595	-6,4 %
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-24 300	-23 900	-1,6 %	-23 700	-0,8 %	-23 500	-0,8 %	-23 300	-0,9 %	-23 300	0,0 %	-23 300	0,0 %
<i>Programmets åtgärder investeringar</i>	200	600		800		1 000		1 200		1 200		1 200	
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-1 213	-2 915		-2 837		-2 982		-4 908		-7 714		-8 705	
FÖRÄNDRING AV FONDER OCH RESERVER	0	0		1 000		1 250		1 250		1 250		1 250	
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT (UNDERSKOTT)	-1 213	-2 915	140,4 %	-1 837	-37,0 %	-1 732	-5,7 %	-3 658	111,1 %	-6 464	76,7 %	-7 455	15,3 %

Scenario 2 enligt det ekonomiska produktivitets- och balanseringsprogrammet för åren 2024–2030 (70 procent av åtgärderna enligt produktivitets- och balanseringsprogrammet genomförs)

I scenario 2 är parametrarna i det ekonomiska produktivitets- och balanseringsprogrammet i övrigt desamma som i scenario 1, men kalkyltabellen visar situationen under verksamhetsåren om, enligt försiktighetsprincipen, 70 procent av programmets åtgärder för verksamhetskostnaderna genomförs.

I scenario 2 har man i summan av verksamhetskostnaderna beaktat åtgärder enligt programmet till ett belopp av

sammanlagt 24 miljoner euro. Enligt scenario 2 är stadens sammanlagda kumulativa underskott för åren 2024–2027 12,2 miljoner euro och för åren 2024–2030 sammanlagt 35,6 miljoner euro. Årsbidraget räcker till för att täcka stadens avskrivningar till cirka 78 procent åren 2024–2030. De planerade investeringarna kan täckas med inkomstfinansiering till 46 procent, varvid lånebeståndet i slutet av år 2030 är 213 miljoner euro.

Tabell, scenario 2 (70 % av åtgärderna genomförs)

RESULTATRÄKNING (1 000 €)	BG2024+ä	EP2025	Ändr %	EP2026	Ändr %	EP2027	Ändr %	EP2028	Ändr %	EP2029	Ändr %	EP2030	Ändr %
VERKSAMHETSINTÄKTER	68 310	73 428	7,5 %	76 325	3,9 %	77 472	1,5 %	77 625	0,2 %	78 387	1,0 %	79 156	1,0 %
<i>Programmets åtgärder</i>		1 000		1 700		2 100		1 500		1 500		1 500	
Försäljningsintäkter	6 605	6 671		6 738		6 805		6 874		6 942		7 012	
Avgiftsintäkter	6 727	9 428		9 496		9 591		9 687		9 784		9 882	
Understöd och bidrag	5 867	5 926		5 985		6 045		6 105		6 166		6 228	
Övriga verksamhetsintäkter	49 111	50 402		52 406		52 930		53 460		53 994		54 534	
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	670	670		670		670		670		670		670	
VERKSAMHETS-KOSTNADER	-238 413	-259 172	8,7 %	-266 493	2,8 %	-273 104	2,5 %	-281 203	3,0 %	-290 185	3,2 %	-297 454	2,5 %
<i>Programmets åtgärder</i>	490	2 100		3 500		4 480		4 480		4 480		4 480	
Kollektivtrafik, höjning av servicenivå		-1 730		-1 267		-790		-814		-838		-863	
Kokan idrottscentrum	-200	-700		-1 700		-2 200		-3 400		-5 300		-5 300	
Personalkostnader	-109 031	-113 299	3,9 %	-117 263	3,5 %	-121 367	3,5 %	-125 008	3,0 %	-128 758	3,0 %	-132 621	3,0 %
Köp av tjänster	-57 341	-59 635	4,0 %	-61 722	3,5 %	-63 573	3,0 %	-65 163	2,5 %	-66 792	2,5 %	-68 462	2,5 %
Material, förnödenheter och varor	-14 800	-15 679		-16 227		-16 552		-16 883		-17 221		-17 565	
Understöd	-10 849	-12 803		-13 195		-13 459		-13 728		-14 003		-14 283	
Övriga verksamhetskostnader	-46 681	-50 023		-51 214		-52 239		-53 283		-54 349		-55 436	
VERKSAMHETS-BIDRAG	-169 433	-185 075	9,2 %	-189 497	2,4 %	-194 962	2,9 %	-202 908	4,1 %	-211 128	4,1 %	-217 628	3,1 %
SKATTEINKOMSTER	143 600	155 000	7,9 %	159 200	2,7 %	165 400	3,9 %	170 720	3,2 %	176 134	3,2 %	181 644	3,1 %
Kommunalskatt	93 000	94 000		100 000		104 000		107 120		110 334		113 644	
Fastighetsskatt	18 600	19 000		19 200		19 400		19 600		19 800		20 000	
Andel av samfundsskatteintäkter	32 000	42 000		40 000		42 000		44 000		46 000		48 000	
STATSANDELAR	46 200	50 000	8,2 %	50 500	1,0 %	49 500	-2,0 %	50 500	2,0 %	51 500	2,0 %	52 500	1,9 %
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	2 510	160	-93,6 %	-840	-625,0 %	-1 340	59,5 %	-1 840	37,3 %	-2 840	54,3 %	-3 840	35,2 %
Ränteintäkter	710	160		160		160		160		160		160	
Övriga finansiella intäkter	3 100	3 100		3 100		3 100		3 100		3 100		3 100	
Räntekostnader	-1 200	-3 000		-4 000		-4 500		-5 000		-6 000		-7 000	
Övriga finansiella kostnader	-100	-100		-100		-100		-100		-100		-100	
ÅRSBIDRAG	22 877	20 085	-12,2 %	19 363	-3,6 %	18 598	-4,0 %	16 472	-11,4 %	13 666	-17,0 %	12 675	-7,2 %
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-24 300	-23 900	-1,6 %	-23 700	-0,8 %	-23 500	-0,8 %	-23 300	-0,9 %	-23 300	0,0 %	-23 300	0,0 %
<i>Programmets åtgärder investeringar</i>	200	600		800		1 000		1 200		1 200		1 200	
RÅKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-1 423	-3 815		-4 337		-4 902		-6 828		-9 634		-10 625	
FÖRÄNDRING AV FONDER OCH RESERVER		0		1 000		1 250		1 250		1 250		1 250	
RÅKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT (UNDERSKOTT)	-1 423	-3 815	168,1 %	-3 337	-12,5 %	-3 652	9,4 %	-5 578	52,7 %	-8 384	50,3 %	-9 375	11,8 %

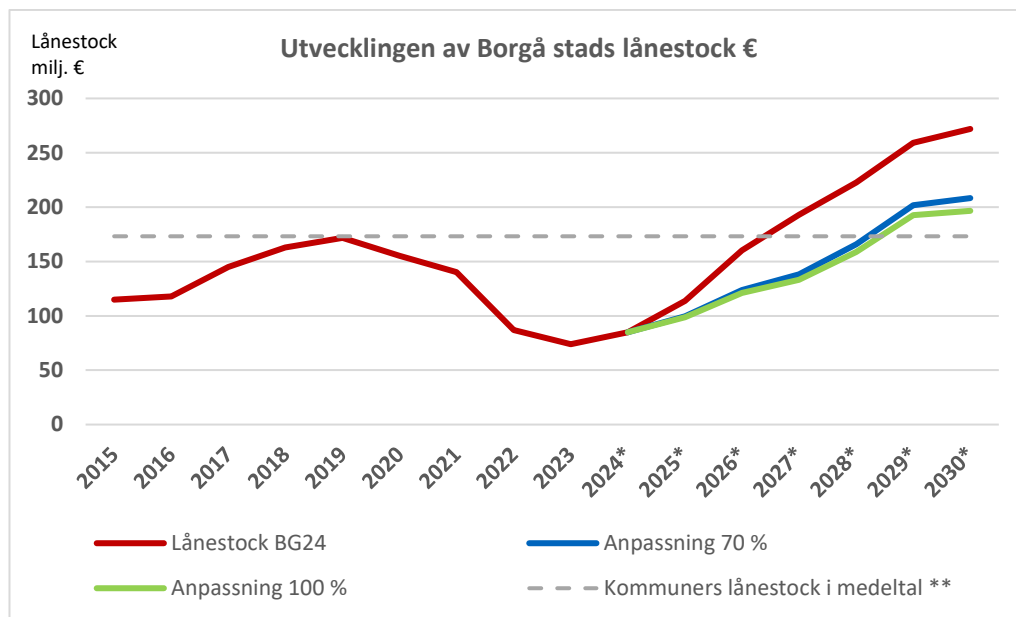
Tabell, jämförelse av ursprungsnivå och de olika scenarierna

Sammanfattning	Ursprungsnivå 2024–2027	Scenario 1 2024–2027 (100 % av åtgärderna)	Scenario 2 2024–2027 (70 % av åtgärderna)
Totalt ackumulerat överskott/underskott i resultaträkningen	-30,0 milj. €	-7,7 milj. €	-12,2 milj. €
Akkumulerat överskott i balansräkningen vid rapportårets slut	116,3 milj. €	138,6 milj. €	134,1 milj. €
Länestock	Enligt BG24 193 milj. €	142 milj. €	145 milj. €

Det ekonomiska produktivets- och balanseringsprogrammets inverkan på stadens lånestock

Stadens lånestock har förblivit på en låg nivå under de senaste åren när gamla lån har amorterats enligt plan och man har inte haft behov att lyfta nya lån. Under de kommande åren kommer driftsekonominns ökade kostnader och de stora investeringsbehoven att vända lånestocken i en snabb tillväxt, ifall man inte dämpar utgiftstillväxten och investeringsnivån. I diagrammet nedan visas lånestockens utveckling

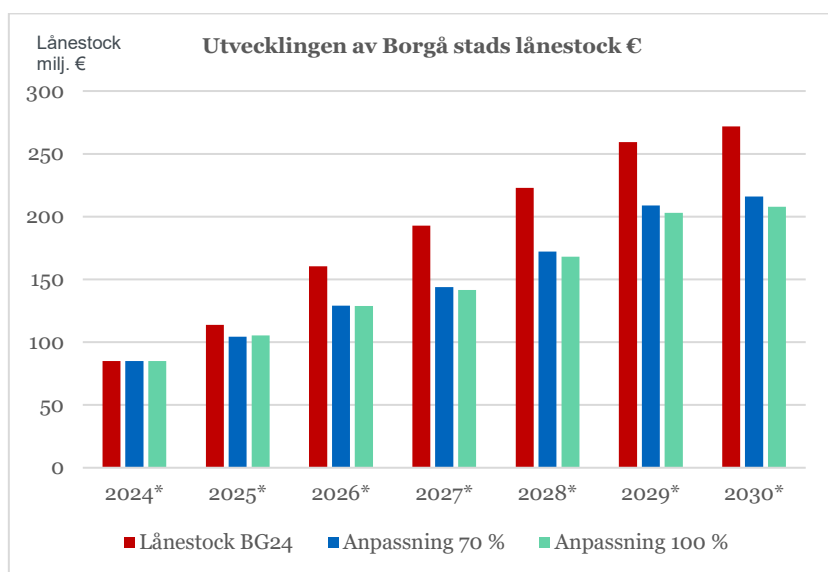
ända från år 2015, med beaktan av de kommande årens uppskattade utveckling. Prognosen enligt budgeten 2024 visar hur lånestocken vänder i en brant tillväxt fr.o.m. år 2025 och uppnår år 2027 en nivå på 193 miljoner euro och år 2030 272 miljoner euro. Den brantaste tillväxten skulle brytas först i årtiondets slut och då skulle lånestocken ha tredubblats jämfört med den nuvarande nivån.

** Kommunernas genomsnittliga lånestock per invånare år 2022 multiplicerad med Borgås folkmängd

Med åtgärderna enligt programmet för produktivitet och balans är lånestockens tillväxt betydligt flackare och förblir på betydligt lägre nivå i slutet av granskningsperioden. Om åtgärderna genomförs i sin helhet (100 %) förblir lånestocken i slutet av år 2027 totalt 142 miljoner euro och år 2030 208

miljoner euro. Om åtgärderna genomförs delvis (70 %) är lånestocken år 2027 totalt 145 miljoner euro och år 2030 totalt 213 miljoner euro. I och med programmet är lånestockens tillväxt med andra ord betydligt måttligare, vilket också för sin del hejdar låneskötselkostnaderna.

Stadens skattefinansiering

Stadens ekonomi kan anpassas genom att kommunalskattesatsen eller fastighetsskattesatser höjs. En höjning av kommunalskattesatsen försvagar ändå Borgåbornas köpkraft och stadens dragningskraft jämfört med övriga kommuner i Nyland.

En höjning av fastighetsskatten höjer å sin sida boendekostnader och kostnader för fastigheter i annat bruk.

Kommunalskatt

Kommunalskatteintäkten är också efter välfärdsområdesreformen stadens mest betydande inkomstkälla vars intäkter på nuvarande nivå är cirka 93 miljoner euro och som utgör cirka 40 procent av stadens totala inkomster.

Tabell, inkomstskattesatserna i Nylands kommuner 2024

Grankulla	4,40	Lojo	7,90
Esbo	5,30	Vichtis	7,80
Helsingfors	5,30	Borgnäs	7,90
Vanda	6,40	Ingå	8,10
Sibbo	6,60	Mäntsälä	8,30
Kervo	6,90	Högfors	8,60
Kyrkslätt	7,10	Sjundeå	8,60
Tusby	7,10	Askola	8,90
Borgå	7,10	Lapträsk	8,90
Nurmijärvi	7,50	Pukkila	8,90
Hyvinge	7,60	Hangö	9,30
Träskända	7,60	Raseborg	9,30
Lovisa	7,60	Mörskom	9,90

Från år 2015 var kommunalskattesatsen i Borgå stad 19,75 procent tills skattesatsen till följd av välfärdsområdesreformen på grund av förpliktande lagstiftning sänktes till 7,11 procent år 2023 och avrundades för år 2024 till 7,1 procent.

Intäkten av en procent i kommunalskatten ger cirka 13 miljoner euro till staden. På motsvarande sätt påverkar en ändring på 0,1 procentenheter stadens inkomster med cirka 1,3 miljoner euro.

Fastighetsskatt

Fastighetsskatten är en skatt som bygger på ägande av en fastighet och som betalas årligen. Fastighetsskatten omfattar alla fastigheter med undantag för skogar, jordbruksmark och vissa allmänna områden. Fastighetsskatten ger staden cirka 19 miljoner euro per år.

I fastighetsskattelagen bestäms övre och nedre gränser för fastighetsskattesatserna. Kommunerna kan välja skattesatserna inom ramen av den variationsbredd som lagen bestämmer.

- Variationsbredden för fastighetsskattesatsen för stadigvarande bostadsbyggnader är 0,41–1,00 procent. I Borgå är skattesatsen 0,50 procent. En höjning med 0,1 procentenhet skulle ge cirka 1,3 milj. € på årsnivån.
- Variationsbredden för fastighetsskattesatsen för fritidsbyggnader är 0,41–2,00 procent. I Borgå är skattesatsen 1,30 procent. En höjning med 0,1 procentenhet skulle ge cirka 60 t €.
- Variationsbredden för fastighetsskattesatsen för byggnader och konstruktioner är 0,93–2,0 procent. I Borgå är skattesatsen 1,30 procent. En höjning med 0,1 procentenhet skulle ge cirka 0,45 milj. €.
- Variationsbredden för fastighetsskattesatsen för markgrunden är 1,3–2,0 procent. I Borgå är skattesatsen 1,30 procent. En höjning med 0,1 procentenhet skulle ge cirka 0,4 milj. €.

Samfundsskatt

Stadens samfundsskatteintäkt har varierat kraftigt under de senaste åren. Samfundsskatten gav staden under de första åren på 2010-talet cirka 14–16 miljoner euro per år, medan samfundsskatteintäkten under toppåret 2021 steg till cirka 74 miljoner euro när staten höjde fördelningsandelen.

Borgå stads intäkter från samfundsskatten för år 2024 uppskattas uppgå till 32 miljoner euro och de förutses stiga till dryga 40 miljoner euro under de kommande åren. Att förutse samfundsskatteintäkten är mycket osäkert på grund av dess konjunkturskaraktär.

Staden beslutar inte själv om samfundens inkomstskattesats och kan inte direkt påverka samfundsskatteintäkten.

Eventuella ändringar i skattesatser

Stadens ekonomiska utsikter förutsätter ännu inte år 2025 ändringar i kommunal- eller fastighetsskattesatserna. År 2026 tål staden ännu ett resultat med lindrigt underskott men tryck på skattehöjningar finns senast år 2027 även om anpassningsåtgärderna som nu bereds tas i beaktande.

Till exempel en höjning av kommunalskattesatsen med 0,2–0,3 procentenheter skulle öka stadens årliga inkomster med 2,6–3,9 miljoner euro, då ekonomin skulle vara nästan i balans ifall också andra anpassningsåtgärder blir verklighet. Nästan samma resultat kan uppnås om kommunalskattesatsen höjs med 0,1–0,2 procentenheter och de allmänna fastighetsskattesatserna och fastighetsskattesatser för fritidsbyggnader med 0,1 procentenhet.

Sammandrag av strukturanpassning

Effekten av de planerade åtgärderna per sektor visas i tabellen nedan i enlighet med scenario 1, det vill säga om 100 procent av de planerade åtgärderna kan genomföras. I fråga om behovet att anpassa de utgifter som hänför sig till sektorernas driftsekonomi blir underskottet 6,2 miljoner euro i

alternativet enligt scenario 1, medan målnivån i fråga om driftsekonomins intäkter överskrids med cirka 2,7 miljoner euro. Mer detaljerade sektorspecifika åtgärdstabeller finns i anknypning till textavsnitten för sektorerna.

SEKTORERNA - UTGIFTER	2024	2025	2026	2027	Totalt 2024–2027
Koncerttjänster	424 000	730 900	1 290 900	1 595 900	4 041 700
Stadsutveckling	180 000	483 500	673 500	783 500	2 120 500
Växande och lärande	82 500	1 130 000	2 255 000	3 145 000	6 612 500
Livskraft	40 000	753 500	868 500	883 500	2 545 500
Totalt	726 500	3 097 900	5 087 900	6 407 900	15 320 200
Målsättning	500 000	5 000 000	7 000 000	9 000 000	21 500 000

SEKTORERNA - INTÄKTER	2024	2025	2026	2027	Totalt 2024–2027
Koncerttjänster	10 000	430 000	960 000	1 170 000	2 570 000
Stadsutveckling	2 000	377 000	487 000	607 000	1 473 000
Växande och lärande	2 000	144 000	166 000	188 000	500 000
Livskraft	0	50 000	50 000	50 000	150 000
Totalt	14 000	1 001 000	1 663 000	2 015 000	4 693 000
Målsättning	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000

Sektorn för koncerttjänster

KONCERTTJÄNSTER - SAMMANFATTNING						
Verksamhetsutgifter		2024	2025	2026	2027	Totalt € 2024–2027
Uppskattning av verksamhetskostnaderna före anpassningsåtgärderna		46 881 212	49 821 194	51 455 507	52 840 165	200 998 078
Produktivitets- och balanseringsmål för utgifter		98 437	968 747	1 354 981	1 743 364	4 165 529
De föreslagna åtgärdernas anpassning totalt		424 000	730 900	1 290 900	1 595 900	4 041 700
Skillnad (målsättning-föreslag)		-325 563	237 847	64 081	147 464	123 829
Verksamhetsintäkter		2024	2025	2026	2027	Totalt € 2024–2027
De föreslagna avkastningsökningarna sammanlagt		10 000	430 000	960 000	1 170 000	2 570 000
VERKSAMHETSUTGIFTER						
Serviceområde	Åtgärd (kort förklaring)	2024	2025	2026	2027	Totalt € 2024–2027
Kommunikation, marknadsföring och samhällsrelationer						
	Staden minskar användningen av experttjänster och köp av annonsutrymme		10 000	15 000	25 000	50 000
	HPK:s produktivetsmål 3,5% (300 000 e/år) + övriga översättningskostnader. Staden utvecklar av förvaltningsprocessen (endast nödvändiga, tätare och mer analytiska beredningstexter), utnyttjande de möjligheter som artificiell intelligens för med sig, drar i samarbete med de förtroendevalda upp riktlinjer för språkprogrammets översättningsnivå till alla språk.		5 000	10 000	15 000	30 000
	Ingen marknadsföringsplanerare anställs (1 årsverke), marknadsföringsuppgifter och marknadsföringens personalresurser (0,5 årsverken) överförs till livskraftssektorn, till serviceområdet turism och evenemang	25 000	25 000	25 000	25 000	100 000
	Staden avstår från Telias växeljänst (22 000 / år) och utnyttjar nätbutiken i större utsträckning bl.a. vid anmälan, fakturering och indrivning (1,5 årsverken, dvs. 75 000 €/år). Mer arbete för Kompassen, 1 årsverken.		30 000	35 000	35 000	100 000
Personal, demokrati och utveckling						
	Minskning av stadsstyrelsens och stadsfullmäktiges aftonskolor/möten på ett år	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
	Fördelning av administrativa sekreterarens uppgifter inom teamet	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
	Minskning av köpta tjänster (personalenkäten m.m.)	9 000	15 000	15 000	15 000	54 000
	Personalminskningar på grund av pensioneringar		30 000	30 000	30 000	90 000
	Staden avstår från licenser och program	10 000	40 000	40 000	40 000	130 000
	Konkurrensutsättning av teletjänster		30 000	100 000	100 000	230 000
	Återinköp av säkerhetsoperationscenter (SIEM/SOC), konkurrensutsättning			20 000	20 000	40 000
	Minskning av kostnaderna för leasing av utrustning		10 000	20 000	30 000	60 000
	Minskning av kostnaderna för datakommunikation (HPK)			70 000	70 000	140 000
	Automatisering av inköpsfakturor (HPK)			20 000	20 000	40 000
	Vi övergår till ett papperslöst kontor och tar i bruk suomi.fi-meddelanden. Besparingar i postavgifter.			40 000	40 000	80 000
Finansiering och strategi						
	Hållbar utveckling: Experttjänster		1 400	1 400	1 400	4 200
	Hållbar utveckling: Tryck, annonser och marknadsföring		2 000	2 000	2 000	6 000
	Hållbar utveckling: Climate Leadership Coalition		11 000	11 000	11 000	33 000
	Hållbar utveckling: Utbildnings- och kulturtjänster (trash heroes)		1 500	1 500	1 500	4 500
	Finans: HPK palvelut Oy:s produktivetsmål (3,5% av helheten)		25 000	40 000	50 000	115 000
	Finans: minskning av pappersfakturor		20 000	20 000	20 000	60 000
	Finans: ekonomiska system		25 000	25 000	25 000	75 000
	Finans: Ge upp ekonomirådarn		2 000	2 000	2 000	6 000
	Avskaffa onödiga medlemskap					0
	Upphandling: ökad kostnadsmedvetenhet vid upphandlingar			100 000	200 000	300 000
	Hälsa och välfärd: experttjänster		3 000	3 000	3 000	9 000
	Strategikoordinatorns vikariat uteblir för en del av år 2024	35 000				35 000
Lokaler						
	Förtätning av förvaltningens lokaler	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
	Avstående från tomma lokaler		100 000	100 000	100 000	300 000
	Energibesparing (värme, el och gas)	60 000	60 000	60 000	60 000	240 000

	Koncentrering av depåfunktioner				170 000	170 000
	Effektivisering av fastighetsskötseln			100 000	100 000	200 000
	Bränsle och smörjmedel	60 000	60 000	60 000	60 000	240 000
	Minskning av rivningsobjekt			100 000	100 000	200 000
VERKSAMHETSINTÄKTER						
Serviceområde	Åtgärd (kort förklaring)	2024	2025	2026	2027	Totalt € 2024-2027
Resultaträkningspost / Finansiering	Koncernbolagens resultatmål		300 000	600 000	600 000	1 500 000
Resultaträkningspost / Finansiering och stadsutveckling	Uppdatering av fastighetsskatteuppgifter (projekt)			200 000	400 000	600 000
Resultaträkningspost / Finansiering	Effektivisera kortfristiga investeringar av likvida medel		100 000	100 000	100 000	300 000
Resultaträkningspost / Hälsa och välfärd	Tilläggsdel till statsandelen för hälsa och välfärd			20 000	20 000	40 000
Kommunikation, marknadsföring och samhällsrelationer	Gemensam marknadsföring, intäktsföring från partner	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
Utvecklingsenheten	Utnyttjande av extern projektfinansiering		20 000	30 000	40 000	90 000

Verksamhetsintäkter

Personal, demokrati och utveckling

Personalenhetens inkomster består av FPA-ersättningar för företagshälsovårdstjänster och i liten skala av de interna debiteringar som tas ut för personalutbildning. Beloppet av FPA-ersättningarna beräknas minska något när omfattningen av och innehållet i avtalet om företagshälsovård granskas. Fritidsstugorna för personalen ger en årlig avkastning på cirka 22 000 euro. Hyrorna för fritidsstugorna ses över regelbundet, men det är inte möjligt att göra några stora höjningar.

Utvecklingen och verksamhetsintäkterna från digitaliseringen har under de senaste åren varit finansministeriets digitala incitament. Som det nu ser ut blir det ingen fortsättning på just denna stödform, men målet är att skaffa nationell finansiering eller EU-finansiering genom olika projekt även framöver.

Finansiering och strategi

Placeringen av stadens kassareserv kan effektiviseras i den nuvarande räntemiljön. Stadens banktjänster konkurransutsetts på nytt, varvid det är möjligt att få bättre ränteintäkter från brukskontot och kreditgränsen vid behov kan utnyttjas i likviditetsförvaltningen.

De byggnadsuppgifter som ligger till grund för fastighetsbeskattningen är delvis bristfälliga. Skatteförvaltningens uppgifter kan uppdateras så att staden först uppdaterar sina fastighetsuppgifter, varvid Skatteförvaltningen sedan får tillgång till uppgifterna. Som en del av det ekonomiska produktivets- och balanseringsprogrammet föreslås ett tidsbe-gränsat projekt, där fastighetsuppgifterna regelbundet uppdateras under två till tre år.

Projektet förutsätter tilläggsresurser för byggnadstillsyn för en viss tid, men de intäkter som förväntas av projektet är klart högre än kostnaderna.

Stadens verksamhet för främjande av hälsa och välfärd har utvecklats, vilket redan har gett mer statsandelsinkomster. Det är möjligt att vidareutveckla verksamheten för att i någon mån få mer statsandelar.

Det är möjligt att måttligt höja de intäktsföringsmål som ställts upp för koncernbolaget. I nuläget skulle en höjning av intäktsföringsmålet i praktiken gälla Borgå Energi när bolagets verksamhet och resultat är på en tillräckligt hög nivå.

Lokaler

Serviceområdets externa verksamhetsintäkter består av inkomster från försäljning av fastigheter. Objekt som är lätta att sälja har sålts, och de återstående objekten och de objekt som inte är lämpliga för stadens servicebruk kräver först en planändring eller en ändring av användningsändamålet för att de ska kunna säljas.

Det lättaste objektet, som genast är klart för försäljning och som vid behov även kan säljas snabbt, är centralbrandstationen. Trähuskvarteren i centrum, trähusen på Linnankoskigatan och KomBi är efterfrågade för boende, men kräver alla först en planändring. Ett samprojekt med planläggningen och markpolitiken har inletts om objekt som står tomma, objekt som snart kommer att tömmas och potentiella försäljningsobjekt. I projektet har man identifierat potentiella försäljningsobjekt och de åtgärder som krävs för att få dem i försäljningsskick. Projektet kommer att pågå i flera år, så ingen snabb avkastning är att vänta.

Verksamhetsutgifter

Val

Valarrangemangen granskas ännu effektivare än tidigare ur kostnadseffektivitetssynvinkel, dock så att man strikt håller fast vid att arrangemangen fungerar tillförlitligt och naturligtvis är lagenliga.

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige försöker kombinera aftonskolorna enligt tema och i mån av möjlighet hålla dem i samband med fullmäktiges sammanträden. När den är välplanerad är denna verksamhetsmodell ändamålsenlig ur fullmäktigeledamöternas synvinkel och försämrar inte deras möjligheter att få tillräcklig information om de ärenden som ska avgöras.

Stadsstyrelsen

Som ett led i utvecklingen av sin verksamhet granskar stadsstyrelsen möjligheterna att minska möteskostnaderna. Avsikten är att bereda ärenden så att extra möten hålls endast om förhållandena absolut kräver det.

Kommunikation, marknadsföring och samhällsrelationer

Inom serviceområdet genomförs strukturella reformer som ökar produktiviteten och görs nedskärningar i köp av experttjänster och medielokaler.

De marknadsföringsuppgifter och personalresurser som serviceområdet ansvarat för samt det styrnings- och samordningsansvar för marknadsföringen som gäller alla sektorer överförs på sektorn för livskraft i anslutning till turism- och evenemangstjänsterna. På så vis kan man låta bli att tillsätta tjänsten som grafisk planerare/marknadsföringsplanerare som ingår i personalplanen. Därtill slopas Telias växeljänst och näthandel utnyttjas i större utsträckning bland annat vid anmälan, fakturering och indrivning. Detta ökar arbetet vid Kompassen, men minskningen av manuellt arbete ger möjlighet till större besparingar än det.

I personalenkäten gavs flera förslag på att användningen av tjänster i fråga om översättning ska minskas. Kostnaderna för översättning kan minskas genom att utveckla verksamhetssätten i anslutning till förvaltningsprocessen och översättning, utnyttja de möjligheter som artificiell intelligens medför samt i samarbete med förtroendevalda dra upp riktlinjer för översättningsnivån för alla språk i språkprogrammet.

Personal, demokrati och utveckling

Vid personalenheten gäller åtgärderna för att öka produktiviteten i huvudsak åren 2026 och 2027. Personalenheten uppdaterar innehållet i avtalet om företagshälsovård och det är bra att få besparingar i och med det nya avtalet. Personalen är stadens viktigaste resurs för att garantera servicenivån och i fortsättningen också för att stärka en yrkeskunnig rekrytering. Därför minskas dock inte vården och förebyggandet av arbetsrelaterade sjukdomar, psykiska störningar och sjukdomar i stöd- och rörelseorganen eller arbetsplatsutredningar i anslutning till dem. Vid personalenheten utnyttjas dessutom den möjlighet till omorganisering av uppgifterna inom enheten för personal, demokrati och utveckling som pensionering medför. Ekonomin balanseras även genom att minska mängden köpta tjänster bland annat i fråga om utbildningar och personalenkäter.

De åtgärder som främjar produktiviteten vid enheten för utveckling och digitalisering kan indelas i tre områden:

- 1) slopande av licenser som används inom hela stadsorganisationen, inklusive licenser för datalager, Webropol, Plandisc, Kuntanet och Mentimeter
- 2) optimering av externa tjänster, inklusive förnyad konkurrensutsättning och/eller omordnande av taltjänster, säkerhetsoperationscenter, telekommunikationstjänster och växeljänster
- 3) stöd för utnyttjande av automation och digitalisering i hela organisationen, inklusive mer omfattande användning av nätbetalning, suomi.fi-meddelanden och automatisering av inköpsfakturor.

Finansiering och strategi

Den viktigaste åtgärden för att minska utgifterna inom serviceområdet för finansiering och strategi är att utveckla

kostnadsmedvetenheten vid upphandling. Även på riksnivå har man förstått att alla offentliga upphandlingar inte är kostnadseffektiva, i synnerhet om antalet anbudsgivare är litet. I Borgå har man likaså möjlighet att utveckla upphandlingarna så att man i upphandlingsprocessen i högre grad än tidigare beaktar kostnadsmedvetenheten i upphandlingen. Detta kan till exempel innebära att upphandlingskriterierna betonas mer med tanke på kostnadsmedvetenheten, att det förs mer marknaddialog än tidigare i syfte att utreda kostnadsnivån och de frågor som hänför sig till den eller att en upphandling avbryts när endast ett anbud lämnas in. Det är mycket svårt att uppskatta det exakta eurobeloppet för utveckling av kostnadseffektiviteten i upphandlingar i hela organisationen, men det finns en klar potential. Även i fråga om enskilda upphandlingar kan sparbeloppen vara betydande.

Ledningen av HPK Palvelu Oy hör till serviceområdet för finansiering och strategi. Ett anpassningsmål i relation till verksamhetens volym och som stämmer överens med stadens motsvarande anpassningsmål ställs upp för bolaget.

Dessutom är det möjligt att minska serviceområdets utgifter i någon mån genom att man frångår vissa IKT-system eller minskar funktionerna i dem, minskar användningen av experttjänster och i mån av möjlighet minskar andra utgifter.

Lokaler

För planeringsåren har besparingar i driftsutgifterna på sammanlagt cirka 2,3 miljoner euro uppskattats. Den största enskilda besparingen består av en minskning av antalet verksamhetsställen och kvadratmeter för förvaltningen. Man har lyckats permanent avstå från 2 400 m² kontor, varav knappt 1 500 m² var externa hyreslokaler.

Fastighetshållningen och -underhållet kommer i sin helhet att effektiviseras genom flera åtgärder. Tomma utrymmen avvecklas snabbare antingen genom försäljning eller i sista hand genom rivning, energibesparingsåtgärderna fortsätter på bred front och man försöker generellt frångå oljeuppvärmning så snabbt som möjligt. De strukturella ändringarna, bland annat förtätning av servicenätverket och koncentration av depåfunktioner samt inbesparingarna från dessa, är sektorsövergripande och för att genomföra dem krävs först målmedvetna beslut av sektorerna. Antalet rivningsobjekt kommer att minska under de kommande åren, vilket innebär att det årliga anslaget kan minskas med 100 000 euro.

Sektorn för stadsutveckling

STADSUTVECKLING - SAMMANFATTNING						
Verksamhetsutgifter	2024	2025	2026	2027	Totalt € 2024-2027	
Uppskattning av verksamhetskostnaderna före anpassningsåtgärderna	27 462 321	29 110 060	30 099 802	30 882 397	117 554 580	
Produktivitets- och balanseringsmål för utgifter	57 663	566 030	792 620	1 018 908	2 435 221	
De föreslagna åtgärdernas anpassning totalt	180 000	483 500	673 500	783 500	2 120 500	
Skillnad (målsättning-föreslag)	-122 337	82 530	119 120	235 408	314 721	
Verksamhetsintäkter	2024	2025	2026	2027	Totalt € 2024-2027	
De föreslagna avkastningsökningarna sammanlagt	2 000	377 000	487 000	607 000	1 473 000	
VERKSAMHETSUTGIFTER						
Serviceområde	Åtgärd (kort förklaring)	2024	2025	2026	2027	Totalt € 2024-2027
Markpolitiken	Avstår från personalplanens (2024) nya befattning som markanvändningsexpert		68 000	68 000	68 000	204 000
	Avstår från stadsmätningens vakanta tjänst som kartläggare		44 000	44 000	44 000	132 000
Stadsplaneringen						
	Planläggningsekonomins systematiska granskning, i samarbete med infra			40 000	40 000	80 000
	Effektivering av konsultanskaffning och konkurrensut-sättning, bl.a. sammanslag-ning av arbeten och inköp	10 000	20 000	20 000	30 000	80 000
	Minskning av personalkostna-der p.g.a. otillsatta befatt-ningar	100 000	50 000	50 000	50 000	250 000
Stadsinfra						
	Bidrag för enskilda vägar		30 000	30 000	30 000	90 000
	Underhållets produktivitet-utveckling (totala kostnaderna ökar fastän produktiviteten för-bättras) startinvesteringar be-hövs		70 000	100 000	100 000	270 000
	Budgeteringens utveckling (in-vestering och driftsekonomi)		200 000	300 000	400 000	900 000
	Vi tar inte Parkgatan i stadens besittning 2024	70 000				70 000
Byggnadstillsynen						
	Papperspost och utskrifter minskas		500	500	500	1 500
Miljöskydd						
						0
Miljöhälsovård						
	Minskar på antalet hyrda ut-rymmen			20 000	20 000	40 000
	Minska på antalet printrar		1 000	1 000	1 000	3 000
VERKSAMHETSINTÄKTER						
Serviceområde	Åtgärd (kort förklaring)	2024	2025	2026	2027	Totalt € 2024-2027
Miljöskydd	Revision av taxa 10%		4 000	4 000	4 000	12 000
Stadsplaneringen	Revision av taxa mellan +20 och +50 %	2 000	5 000	10 000	10 000	27 000
Stadsinfra	Förändring i prissättningen för grävningstillstånd		125 000	130 000	150 000	405 000
Stadsinfra	Höjning av felparkeringsavgift till 70 euro		200 000	200 000	200 000	600 000
Stadsinfra	Parkeringsavgift området Mätjärvi/Västra åstranden t.ex. 1€/ 1 h		20 000	20 000	20 000	60 000
Stadsinfra	Genomgång och höjning av taxor		10 000	10 000	10 000	30 000
Markpolitiken	Inkomster från tomförsäljning ökas			100 000	200 000	300 000
Byggnadstillsynen	Taxan ses över		2 000	2 000	2 000	6 000
Stadsinfra	Höjning av boeandeparkering-savgifterna		11 000	11 000	11 000	33 000
Stadsinfra	Dagvatten (nettoinkomsten syns som inkomst för Borgå vatten)					

Verksamhetsintäkter

Stadsinfra

Inkomsterna av stadens infrastruktur kommer att ökas genom att taxorna höjs, verksamhetsområdena utvidgas och verksamhetsmodellerna för tillstånden ändras. Man satsar på tillsynen över att de villkor och tidtabeller som anges i gräv tillstånden iakttas och avgifterna för gräv tillstånden höjs. Genom ändringen påskyndas restaureringen av de allmänna områdena och på detta sätt förbättras kvaliteten och stadsbilden. Taxorna kommer att kontrolleras även i fråga om andra avgifter för stadens infrastruktur. Felparkeringsavgiften har länge varit på nuvarande nivå. Nu skulle felparkeringsavgiften höjas på grund av de ökade inkomsterna och den styrande effekten. För att uppnå en ökning av parkeringsinkomsterna ändras parkeringsplatserna för turister på Västra åstranden åtminstone delvis till avgiftsbelagda, antingen tidsbundet eller enligt principen om jämna avgifter. Parkeringstaxorna är betydligt lägre än i centrumområdet.

Programmet innehåller en dagvattenavgift. Staden ansvarar för uttag av den från år 2025. Med dagvattenavgifter som stadsutvecklingssektorn tar ut täcks kostnader för avledning av dagvatten och underhåll av dagvattennätet. För underhåll av dagvattennätet i Borgåregionen ansvarar affärsverket Borgå vatten till vilket staden redovisar de inbetalade dagvattenavgifterna för att de ska täcka kostnaderna för underhållet av nätverket. Dagvattenavgiftssystemet är således kostnadsneutralt på hela stadens nivå.

Markpolitik

Intäkterna av tomtförsäljningen är den klart största inkomstkällan inom serviceområdet. Tomtförsäljningen varierar mycket beroende på situationen på fastighetsmarknaden. Det kan dock förväntas att tomtförsäljningen kommer igång igen under de närmaste åren efter ett par lugnare år. Eftersom en ny tomtreserv har hunnit uppstå, vilket man under de närmaste åren kan sälja, kan man förvänta sig att intäkterna av tomtförsäljningen 2026–2027 kunde öka med ca 2,5–5 %. De markpolitiska taxorna har senast kontrollerats 2023 och är för närvarande uppdaterade.

Miljöhälsovård

Avgifterna för miljöhälsovården finns strikt reglerade i lagen och i samarbetsavtalet. Taxorna är uppdaterade. Det är därför inte möjligt att få betydande tilläggsinkomster. En del av inkomsterna fås för närvarande inte, eftersom alla avgiftsbelagda tillsynsuppgifter inte kan utföras till fullo.

Byggnadstillsynen

Taxorna för byggnadstillsynen kommer att kontrolleras. Den nya bygglagen träder i kraft 1.1.2025, och i och med det kommer antalet tillstånd att minska. Därför måste taxorna uppdateras. Efterkontrollen kommer sannolikt att öka, så de taxor som hänförs till efterkontrollåtgärderna kommer att korrigeras så att de motsvarar den faktiska arbetsmängden. Lagreformen ökar digitaliseringen, vilket leder till att mängden papperspost minskar.

Miljöskydd

Miljöskyddstaxorna kan höjas måttligt.

Verksamhetsutgifter

Stadsutvecklingens ledning

Arrangemanget av organens sammanträden på distans skulle spara både resekostnader och servering, om än marginellt. Dessutom finns det skäl att avväga förnyandet av förfarandena för att motsvara det som lagstiftningen möjliggör. Med det avses smidiga beslut vid sammanträden och kortare ordinarie sammanträden i sådana ärenden som inte inbegriper frågor som ger upphov till diskussion.

Stadsinfra

Borgå stads understöd för privata vägar har legat högst upp på den nationella nivån. På grund av anpassningskraven föreslår stadsinfra nu besparingar även i understöden för privata vägar. På grund av det produktivitetsutvecklingsprogram som pågår i underhållet kan man spara in på underhållskostnaderna i och med att nivån på priset per enhet sjunker och produktiviteten därigenom förbättras.

Kostnaderna kan minskas också genom att projekthanteringen förbättras i och med att genomförandekostnaderna minskar. Underhållskostnaderna sparas år 2024 genom att övertagande av Parksgatan uppskjuts åtminstone ett år framåt.

Stadsplanering

Systematisk kontroll av planläggningsekonomi är ett projekt för utveckling av arbetsmetoderna som omfattar branschen i större utsträckning och som gäller alla betydande projekt som inbegriper flera planerings- och lokaliseringalternativ. En sådan beräkning har redan lyckats med en del projekt, men en mer omfattande tillämpning skulle vara nästa steg. Genom en högklassig bedömning av konsekvenserna för planläggningsekonomi kan man på lång sikt åstadkomma betydande både direkta och indirekta besparingar i synnerhet inom serviceområdet för stadsinfra.

I detta arbete framhävs ett gott samarbete framför allt mellan stadsinfra och stadsplaneringen. Den största sparpotentialen ligger på investeringskostnadernas sida, till exempel vid byggande av infrastruktur för nya bostads- eller arbetsplatsområden. Användningen av markutredningar tillsammans med förplaneringen av gatuinfrastrukturen styr det nya vägnätet i en kostnadseffektiv riktning. Undvikande av såväl brytning som å andra sidan stabilisering, omfattande utredning av sulfidamm och kontaminering redan alldeles i början av utkastskedet ger en tillräcklig grund för optimering av genomförandet av infra genom jämförelse av kostnaderna för olika alternativ.

I utgifterna för underhåll är det möjligt att genom gemensam planering av regionerna uppnå upprepade besparingar som varar i flera årtionden. Minimering av borttransport av snö med tillräckliga platser för snöupplagning, omsorgsfull planering av dagvatten och förutseende av riskanalys är exempel på åtgärder som genom planläggning påverkar underhållskostnaderna i flera årtionden. Genom goda lösningar kan också koldioxidutsläppen tyglas.

Tomtförsäljningen och investeringen är ofta på många sätt kopplade till varandra. De planläggningsekonomiska konsekvenserna sträcker sig via försäljningen till såväl investeringar som underhållsutgifter. Ett viktigt perspektiv är maximering av inkomstsidan, det vill säga dyr infrastruktur bör omfatta tillräckligt många betalare, vanligen säljbara våningskvadratmetrar. När alternativ i utkastskedet undersöks bör målet alltid vara att hitta den mest lyckade och även produktivaste lösningen med tanke på helhetsbedömningen, med beaktande av inkomsterna och utgifterna för de olika alternativen.

Inom serviceområdet är det dessutom möjligt att göra måttliga anpassningar vid upphandlingar av sakkunnigarbete och effektivisera den gemensamma upphandlingen mellan serviceområdena. I omkostnaderna syns även personalkostnader som är mindre än beräknat och som uppkommer åtminstone genom befattningar som ännu inte har besatts 2024.

Markpolitik

Markpolitiken fick i personalplanen för 2024 en ny befattning för en ytterligare markanvändningsexpert. Dock med beaktande av det ekonomiska läget kan det vara ändamålsenlig

att avstå från denna 2025. Det har också visat sig vara svårt att fylla motsvarande befattningar. Stadsmätningen har också haft en kartläggarebefattning som inte har fyllts på ett år och som man på samma sätt kan avstå från under 2025, eftersom markarbetena kan utföras med de nuvarande tre arbetsparen med två kartläggare.

Miljöhälsovård

Verksamheten är i sin helhet lagstadgad. På basis av samarbetsavtalet producerar Borgå stad tjänsterna över kommungränserna. Behovet av kontorslokaler inom serviceområdet har minskat med cirka 20 % efter att distansarbetet ökade. Ändringen förutsätter ett nytt hyresavtal och ombyggnad samt vissa anskaffningar av möbler. På grund av distansarbete har också behovet av utskrift minskat, vilket ger små besparingar. Största delen av verksamhetskostnaderna utgörs av personalkostnader samt kostnader för anskaffning av tjänster som har ett väsentligt samband med verksamheten. Det finns ett underskott i personalresurserna inom tillsynen som förvärras ytterligare på grund av den förkortade arbetstiden i tjänstekollektivavtalet. Korrigering av bristerna i det statliga informationssystemet som används skulle effektivisera arbetet, men korrigering torde medföra merkostnader för kommunerna.

Sektorn för växande och lärande

VÄXANDE OCH LÄRANDE - SAMMANFATTNING						
Verksamhetsutgifter						Totalt € 2024-2027
Uppskattning av verksamhetskostnaderna före anpassningsåtgärderna	2024	2025	2026	2027		529 209 632
Produktivitets- och balanseringsmål för utgifter	259 589	2 548 165	3 568 232	4 586 939		10 962 925
De föreslagna åtgärdernas anpassning totalt	82 500	1 130 000	2 255 000	3 145 000		6 612 500
Skillnad (målsättning-föreslag)	177 089	1 418 165	1 313 232	1 441 939		4 350 425
Verksamhetsintäkter						Totalt € 2024-2027
De föreslagna avkastningsökningarna sammanlagt	2 000	144 000	166 000	188 000		500 000
VERKSAMHETSUTGIFTER						
Serviceområde	Åtgärd (kort förklaring)	2024	2025	2026	2027	Totalt € 2024-2027
Ledningen för sektorn för växande och lärande						445 000
köp av tjänster	externa konsulter m.m.		50 000	50 000	50 000	150 000
personalutgifter	pensionering		15 000	30 000	30 000	75 000
Minskning av sjukfrånvaron inom sektorn	insatser för arbetsvålbefinnande enligt produktionsprincipen	10 000	20 000	30 000	40 000	100 000
Projektportföljen	Självriskan för projektportföljen minskas, besparing 40 000 €/år sammanlagt 120 000e/ under programperioden		40 000	40 000	40 000	120 000
Finskspråkig grundläggande utbildning och gymnasieutbildning						3 719 000
strukturella lösningar	plan + elevtagningsområden		200 000	650 000	900 000	1 750 000
skolmat, minskning av matsvinnet	mindre antal portioner	5 000	10 000	20 000	24 000	59 000
städning	liten sänkning av städnivån	10 000	20 000	20 000	20 000	70 000
ict+ digitala material	elevdatorer och annan ict, förenhetligande/centraliserad upphandling av undervisningsmaterial		60 000	120 000	180 000	360 000
köp av tjänster	köp av tjänster		50 000	50 000	50 000	150 000
personalutgifter	bl.a. minskning av antalet undervisningsgrupper, pensioneringar	40 000	255 000	430 000	605 000	1 330 000
Svenskspråkig grundläggande utbildning och gymnasieutbildning						1 064 500
strukturella lösningar	plan + elevtagningsområden				200 000	200 000
skolmat, minskning av matsvinnet	mindre antal portioner	2 500	5 000	10 000	12 000	29 500
städning	liten sänkning av städnivån	5 000	10 000	20 000	30 000	65 000
ict+ digitala material	elevdatorer och annan ict, förenhetligande/centraliserad upphandling av undervisningsmaterial		30 000	60 000	90 000	180 000
köp av tjänster	köp av tjänster		50 000	50 000	50 000	150 000
personalutgifter	minskning av elevantal, sammanslagning av grupper		55 000	165 000	220 000	440 000
Tjänster inom småbarnspedagogik						1 384 000
granskning av lokala anvisningar	minskning av öppettiderna på enligt servicebehovet, t.ex. kl. 6.30-17.30		150 000	300 000	300 000	750 000
minskning av matsvinnet	minskning av matsvinn	5 000	10 000	20 000	24 000	59 000
ict + material	gruppmaskiner och andra ict	5 000	10 000	20 000	30 000	65 000
köp av tjänster	köp av tjänster		50 000	50 000	50 000	150 000
personalutgifter	bl.a. pensioneringar, minskande av antalet anställda i daghem som är öppna under semestertider, slopande av tillfälliga lokaler minskar personalen		40 000	120 000	200 000	360 000
VERKSAMHETSINTÄKTER						
Serviceområde	Åtgärd (kort förklaring)	2024	2025	2026	2027	Totalt € 2024-2027
lokalhyror	uthyrning av lokaler utanför	2 000	4 000	6 000	8 000	20 000
försäljning VFO	mer utredning?		20 000	40 000	60 000	120 000
gemensamma arrangemang kring serviceproducenter	samarbete med närliggande kommuner		120 000	120 000	120 000	360 000
timtillägg enligt regeringsprogrammet ai och ma	ökning av statsandelarna, genomförs redan i Borgå					0
timtillägg enligt regeringsprogrammet ai och ma	ökning av statsandelarna, genomförs redan i Borgå					0

Verksamhetsintäkter

Sektorn för växande och lärande har endast få sätt att öka sina inkomster. Att hyra ut lokaler till utomstående, kommuninvånare eller välfärdsområdet, inbringar endast små

summor, likaså eventuella gemensamma arrangemang för serviceproduktion med närliggande kommuner.

Verksamhetsutgifter

I programmet för balans och produktivitet i ekonomin har det angetts att målet enligt vilket sektorn för växande och lärande ska dämpa ökningen av sina kostnader är cirka 10,9 miljoner euro före utgången av år 2027. Genom att fastslå följande åtgärder kan vi under tidsperioden få ihop 8,1 miljoner euro men på längre sikt kan helheterna granskas vidare så, att de sänker kostnader på grund av det minskande antalet barn och därmed minskande statsandelar. Produktivitetens målet enligt serviceområden angivet i euro är för ledningen 325 000 euro, för finskspråkiga tjänster för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning 4 455 000 euro, för svenskspråkiga tjänster för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning 1 432 500 euro och för tjänster inom småbarnspedagogik 1 920 000 euro. Målet är störst inom finskspråkiga tjänster för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning, då barnantalet minskar där mest, t.o.m. med flera hundra barn. Att målet kan uppnås förutsätter anpassningsåtgärder på längre sikt och fortlöpande strukturella åtgärder (servicenätet, elevupptagningsområden, sammanslagning av grupper osv.). Dessa strukturella åtgärder kräver separata politiska beslut för att åtgärderna kan dämpa ökningen och de planerade produktivitetens målen nås.

Utgångspunkten vid beredningen av programmet för balans och produktivitet i ekonomin för sektorn för växande och lärande har varit att tjänsterna ska vara av god kvalitet ur barnens synvinkel även i framtiden. Genomförandet av de föreslagna åtgärderna har baserats på antagandet att antalet barn beräknas minska. I framtiden är målet att kvaliteten på de tjänster som erbjuds barn inte ska påverkas. En utgångspunkt för genomförandet av programmet för balans och produktivitet i ekonomin är att utreda situationen i det nuvarande servicenätet och göra det till alternativ för framtida scenarier. I samband med detta görs en barnkonsekvensanalys i enlighet med den modell som nämnden för växande och lärande beslutat om innan beslut fattas om servicenätet.

Sektorn för växande och lärande är till stor del en sektor som producerar lagstadgade, normstyrda tjänster. Städerna kan ändå själva i hög grad påverka sina verksamhetsmodeller och hur de producerar tjänsterna. Eftersom sektorn arbetar enligt läsår uppfylls den årliga sparpotentialen fullskaligt först året efter att åtgärderna inletts, under två läsår. Tyngdpunkten för beredningen av Borgå stads program för balansering av ekonomi och produktivitet ligger på åren 2024–2027 men en del av målen för sektorn för växande och lärande oundvikligen skjuts fram till eller fortsätter åren efter det. Faktorer som bidrar till detta är att antalet barn förutspås minska under en längre tidsperiod, som sträcker sig till och med till år 2040, samt åtgärder enligt den kommande utredningen av servicenätet.

Sektorn för växande och lärande kan dämpa kostnadsökningen under de kommande åren med olika strukturella åtgärder utan att kvaliteten på servicen minskar. Åtgärderna kräver strukturella lösningar gällande bland annat servicenätet, elevupptagningsområden och andra ramar för hur verksamheten ordnas. Optimering av servicenätet gör det på lång sikt möjligt att spara upp till 1–2 miljoner euro per år.

Optimering av servicenätet ger besparing i form av minskat fastighetsbestånd, minskade stödtjänster (lokalitetstjänster, kost- och städtjänster, ICT-tjänster) och minskat antal anställda medan nivån på servicen som barnen får bevaras på samma nivå eller blir rentav bättre i större enheter.

Resurserna till skolorna fördelas enligt beslutet om timresursen och som grund för fördelningen ligger grupperna och därmed den personalmängd som behövs. Genom att optimera gruppstorlekar och sammanslå grupper kan man ända från elever i åk 1 minska på antalet behövlig personal och på detta sätt relatera antalet anställda till det minskande antalet barn. Detta förutsätter ändå att elevantalen kan betraktas områdesvis i större omfattning än i en enda skola. Så får man lokalerna i en optimal och effektiv användning. För att de alla sex årskurserna i lågstadieskolan har genomgått ändringsprocessen tar åtgärden sex år. Med anledning av detta är det vettigt att ändringen genomförs kontrollerat på längre sikt, särskilt i skolorna. De eventuella omorganiseringarna påverkar således inte antalet undervisningstimmar som eleverna får.

I samband med översyn av servicenätet är det bra att också se över enheternas öppettider, särskilt inom småbarnspedagogiken, med tanke på ekonomisk produktion av tjänsten. Genom att ändra enheternas öppettider kan man få personalbesparingar i någon mån, för en mindre enhet som håller öppet länge behöver en större personalstyrka för att kunna göra det.

En stor helhet att granska i det ekonomiska produktivitet- och balanseringsprogrammet är helheten för sektorns alla stödtjänster: kost- och städtjänster, ikt-tjänster, utrustning och material samt skolskjutsar. Små ändringar i priset för olika tjänster eller i servicenivån har en stor inverkan på grund av att antalet elever är stort, oberoende om det är fråga om en liten sänkning av städnivån eller eftertanke kring anskaffningar av maskiner, system eller material.

En övergripande utredning om hobbymodellen ska göras före sommaren 2025. På basis av utredningen fattas beslut om utvecklingen av modellen för hobbyverksamhet.

Att sänka städningsnivån lite skulle kunna vara ett annat litet besparingsmål, vare sig det är fråga om längre tid mellan fönstertvätt eller en omdimensionering av andra verksamheter utan att påverka kvaliteten.

I ICT-upphandlingar använder man enbart leasingupphandling som möjliggör fortlöpande förnyande av anordningarna och en hög nivå. Antalet elevdatorer är stort bland annat därför att alla högstadieelever och gymnasieelever får en egen leasingdator för sin studietid. För mindre elever reserveras det en dator för två elever. Inom småbarnspedagogiken är datorbeståndet ännu mindre men det finns datorer i varje grupp. Med en omdefiniering av datorernas nivå kan man få besparingar på upp till 300 000 euro utan att påverka undervisningens nivå. I fråga om övrigt material kan gemensamt utstakade linjer om elektroniska eller fysiska material som används också ge små men betydande besparingar när beställningarna blir enhetliga och överlappningarna slutar.

Om rätten till stöd för skolresor för elever i förskoleutbildning och grundläggande utbildning föreskrivs i lagen om grundläggande utbildning. Kommunen kan om den vill ordna skolskjutsar i större omfattning än vad det föreskrivs i lagen bland annat genom att i stället för rekommendationerna i tjänsten Koululiitu definiera farliga skolvägar själv eller genom att sänka kilometergränsen i självriskandelen till en lägre nivå än den lagstadgade. I Borgå har man gjort så. I Borgå har man också beslutat att ordna skolskjuts hem också efter klubbar finansierade av Utbildningsstyrelsen och klubbar enligt Borgåmodellen för hobbyer, även om det inte finns en lagstadgad grund för det. Genom att ordna skolskjutsarna enligt lagstadgade grunder vore det möjligt att minska kostnader för skolskjutsar med upp till 300 000 euro per år.

Inom sektorn för växande och lärande pågår det under produktivetsprogrammet 11 olika investeringsprojekt/lokaltetsprojekt som har godkänts i budgeten för år 2024. Med undantag av två anknäver investeringarna till serviceområdet för småbarnspedagogiken. Av dem alla har det gjorts behovsutredningar som nämnden för växande och lärande har godkänt som multisektoriellt samarbete. En del av projekten finns redan med i bygg- eller projektplaneringsfaser som stadsstyrelsen har godkänt, och de måste genomföras för att en lagstadgad serviceuppgift kan genomföras och lokaler som används delvis kompenseras.

I nuläget som råder i tjänsterna inom småbarnspedagogiken är det tillfälliga arrangemang som är orsaken till att daghemsnätet är splittrat. Det finns 21 daghem men antalet verksamhetsställen som är underordnade daghemmen är 34. I de befintliga daghemmen har man inrättat små tillfälliga tilläggsgrupper som kräver särskilda arrangemang i daghemmen. Dessutom finns tillfälliga lokaler i fyra olika platser och förskoleundervisningsgrupper finns i 9 skolor eller bildningscentrum. Enligt behovsutredningar som gjorts om tjänster inom småbarnspedagogiken kommer behovet av platser inom småbarnspedagogiken inte att minska fram till år 2034. Med hjälp av daghemsinvesteringar som föreslås i behovsutredningar försöker staden göra daghemsnätet enhetligare.

I småbarnspedagogiken pågår det en tydlig tjänsteförflyttning från hemvården och familjedagvården till daghemsverksamheten och deltagandegraden i småbarnspedagogiken fortsätter alltså att stiga. Deltagandegraden uppföljs regelbundet som bindande mål. Daghemstjänster söks mer särskilt för barn under tre år. Med hjälp av daghemsinvesteringar under de kommande åren kan staden avstå från tillfälliga lokaler och två små daghem i dålig kondition. Efter detta finns det 19 daghem. Daghemmets större storlek möjliggör flexiblare anlitande av personalen över gruppgränser i frånvarofall samt t.ex. långa öppettider. Antalet extra personal är mer behövligt i små daghem för att personaldimensioneringen uppfylls under daghemmets hela öppettid. Genom att minska antalet verksamhetsställen får man personalnedskärningar och kostnadsbesparingar t.ex. i städtjänster. Daghemmens öppettider bestäms enligt det lokala behovet. Begränsning av daghemmens öppettider tidig morgon och i slutet av dagen kan vara möjlig enligt utredningar. Med denna åtgärd kan man t.ex. påverka antalet vikarier.

I fortsättningen fäster man större vikt vid minskande av matsvinn genom att förutse barnens frånvaro. Reserveringar av vårdtider för barn som vårdnadshavarna gör och de faktiska vårdtiderna i daghemmen som har öppet under semestertiderna måste bättre motsvara varandra för att man kan undvika ett överflödigt riktande av personalresurser till verksamheten på semester. Att personalstyrkan kan säkerställas under verksamhetstiden när alla daghem är öppna är det viktigaste i småbarnspedagogiken.

Då antalet anställda inom sektorn är stort är det upp till ett tjugotal personer som går i pension varje år. Eftersom antalet barn förutspås minska kan staden i och med strukturella lösningar utnyttja pensionsavgångar under de kommande åren antingen för att ändra uppgiftsbeskrivningar eller minska antalet anställda. När antalet barn och därmed behövliga grupper minskar kan man utnyttja pensionsavgångar utan att sänka servicenivån. Genom omskolning av personalen, ändring av befattningsbeskrivningar eller sammanslagning av verksamheter kan man få ny, behövlig kompetens i enheterna utan att höja antalet anställda. Om cirka en tredjedel av antalet anställda som årligen går i pension skulle kunna utnyttjas som minskande av antalet anställda, kunde man sänka personalkostnaderna med upp till 300 000–400 000 euro per år. Då antalet barn minskar på lång sikt fram till år 2040 finns det i personalhelheten på en stor sektorpotential att på detta sätt spara upp till 5 miljoner euro på årsnivå jämfört med nuvarande personalkostnader.

I en sektor med stor personal är antalet sjukfrånvaron stort och i huvudsak ska frånvaron täckas genom att anställa vikarier för att verksamheterna kan ordnas. Också satsningar på arbetshälsa kan minska sjukfrånvaron och på det sättet lätt medföra möjlighet att spara stora summor. Att göra detta och analysera följderna kräver delvis en finansiell satsning innan resultatet kan ses. För att programmets åtgärder kan stödas ska alla reglerande stadgar, direktiv och styrdokument uppdateras för att åtgärdernas önskade bestående natur och kontinuitet kan säkerställas.

Sektorn för livskraft

LIVSKRAFT - SAMMANFATTNING						
Verksamhetsutgifter					Totalt € 2024-2027	
	2024	2025	2026	2027		
Uppskattning av verksamhetskostnaderna före anpassningsåtgärderna	40 153 640	47 162 858	48 766 396	50 034 322	186 117 216	
Produktivitets- och balanseringsmål för utgifter	84 311	917 057	1 284 168	1 650 790	3 936 326	
De föreslagna åtgärdernas anpassning totalt	40 000	753 500	868 500	883 500	2 545 500	
Skillnad (målsättning-föreslag)	44 311	163 557	415 668	767 290	1 390 826	
Verksamhetsintäkter					Totalt € 2024-2027	
	2024	2025	2026	2027		
De föreslagna avkastningsökningarna sammanlagt	0	50 000	50 000	50 000	150 000	
VERKSAMHETSUTGIFTER						
Serviceområde	Åtgärd (kort förklaring)	2024	2025	2026	2027	Totalt € 2024-2027
Livskraftens ledning						
	Anpassning. Vi minskar inköp av tjänster. Vi genomför fler möten via Teams.		20 000	20 000	20 000	60 000
OBS! Hela sektorn	Anpassning, t.ex. genomgång av licenser och effektivare användning av program.		20 000	20 000	20 000	60 000
Turism och evenemang						
	Mässan dras av och researrangörernas besöksresa görs inte 25t€, nyårsfesten ordnas inte 20t€, licenserna förnyas inte 5t€		50 000	50 000	50 000	150 000
Fritidstjänster						
	Energiåtervinning	40 000	40 000	40 000	40 000	160 000
	Understöd		88 000	88 000	88 000	264 000
	Stadsevenemang: Samarbetsproduktionerna minskas (Borgå Ljus, Åkarnevalen) och produceras i fortsättningen vartannat år. Kulturans bidrag till ovannämnda evenemang vartannat år		15 000		15 000	30 000
	Bibliotekets möbelanslag minskar		10 000			10 000
	Kulturtjänsternas virtuella museum, inga nya utställningar produceras år 2025		10 000			10 000
	Fritid, lönekostnader. Lämna inte spelrum t.ex. för att anställa tidsbegränsade anställda för utveckling av fritidstjänster eller allokera arbete inom förvaltningen som utförs t.ex. inom bibliotekstjänster		50 000	50 000	50 000	150 000
	Avstå från avbytare av idrottsplatsvärdarens semestertid		2 500	2 500	2 500	7 500
	Minska på inköp av olika tjänster inom ungdomstjänsterna		3 000	3 000	3 000	9 000
	Minska på från lönekostnaderna för ungdomstjänsternas timavlönade och tidsbundna anställda		3 000	3 000	3 000	9 000
	Ungdom, Zentras investeringshyra betald, så hyreskostnaderna minskar		90 000	90 000	90 000	270 000
	Idrottstjänsterna avstod från ett av utomstående uthyrt lager i Hattula, och övergick till att använda ett av staden ägt lagerutrymme i Ölstens.		12 000	12 000	12 000	36 000
OBS! Hela sektorn, men i huvudsak fritidstjänster	Effektivare användning av lokalerna, Nya teknologilösningar som bokningssystemet Timmi kan förbättra lokalernas användningsgrad och undvika underutnyttjande av lokalerna.			100 000	100 000	200 000
	Som ny sektor går vi fortfarande igenom vår verksamhet och vårt servicenätverk för att hitta fler möjligheter för anpassning. Här presenteras breda, oriktade anpassningsmål för åren 2025-2027.		150 000	150 000	150 000	450 000
Serviceområdet för kontinuerligt lärande						
Kombi	Kombi, Äppelbackens simbassäng avlämnas, omorganisation		10 000	10 000	10 000	30 000
Musikinstitutet	Anpassning. Musikinstitutet minskar sin gruppundervisning med 50 000 euro år 2025, vilket påverkar hobbyverksamheten och undervisningen av målgrupperna barn, unga och vuxna. Inverkar genomförandet av läroplanerna och på orkestrarnas verksamhet.		50 000			50 000
Kontinuerligt lärande	Som ny sektor går vi fortfarande igenom vår verksamhet och vårt servicenätverk för att hitta fler möjligheter för anpassning. Här presenteras breda, oriktade anpassningsmål för åren 2025-2027.		100 000	100 000	100 000	300 000
Näring, sysselsättning och integration						
	Anpassning. Igenomgång av näringsanslag		30 000	30 000	30 000	90 000

OBS! Hela sektorn	Effektivare planering av upphandlingar, inklusive planeringen av AN2024.			100 000	100 000	200 000
VERKSAMHETSINTÄKTER						
Serviceområde	Åtgärd (kort förklaring)	2024	2025	2026	2027	Totalt € 2024-2027
Fritid/kontinuerligt lärande	Kombi faktureringsstillägg		10 000	10 000	10 000	30 000
Turism och evenemang	Turism och evenemang fakturerar samarbetspartnerna i fortsättningen, dvs. här ökar intäkterna		10 000	10 000	10 000	30 000
Kontinuerligt lärande	Konstskolans inkomstmål höjs, elevantagningen till Konstikas serviceverksamhet effektiviserar		10 000	10 000	10 000	30 000
Kontinuerligt lärande, Kombi	Kombi, höjning av avgifterna (beslut fattat, inverkar åren 25-27)		20 000	20 000	20 000	60 000

Verksamhetsintäkter

Livskraftssektorns verksamhetsintäkter utgörs i huvudsak av projektmedel, ersättningar från kommunerna och kommunala samfund samt andra intäkter på basis av försäljning.

I samband med upprättandet av 2024 års budget har vi gått igenom eventuella höjningstryck då det gäller försäljningsrelaterade betalningar, och dessa höjningar har redan inkluderats i budgeten för år 2024. Det bör ändå noteras att möjligheterna att få till stånd en ökning av försäljningsintäkterna på kort sikt är begränsade.

En höjning av projektmedlen förutsätter alltid till en början en insats från stadens sida. Staden har beviljats ett bidrag på 310 000 euro för ett SKAPA-projekt åren 2024–2025, vilket ännu inte har beaktats i stadens budget för år 2024.

Små intäktsökningar kan åstadkommas till exempel om man tar i bruk ett faktureringsstillägg, vilket samtidigt uppmuntrar till användning av digitala tjänster. Om man dessutom ser över materialkostnaderna och annan fakturering vore det möjligt att höja sektorns intäkter. Det har uppskattats att en höjning av intäktsuppskattningen under åren 2025–2027 kan vara 50 000 euro per år.

Verksamhetsutgifter

Det har gjorts en noggrann översyn av livskraftssektorns verksamhetsutgifter ur lagstiftningsvinkel. Att anpassa livskraftssektorns ekonomi är ett väsentligt steg mot att se till att staden har en förmåga att anpassa sig till ändrade omständigheter och föregripa kommande utmaningar. Detta anpassningsprogram visar på att sektorn har bundit sig för att livskraftssektorns verksamhet under planeringsåren inte ska växa utan lagstadgad grund.

AN 2025-reformen, som är betydelsefull för staden, kommer att ingå i livskraftssektorns budget som en ny funktion och en separat enhet i balansräkningen. Att reformen är lagstadgad medför begränsade möjligheter för oss att direkt inverka på kostnaderna. Ändå kan vi med god planering påverka verksamhetens produktivitet och ekonomi på ett betydande sätt genast då verksamheten startar. Exempelvis kan vi med omsorgsfullt planerade upphandlingar få till stånd betydande inbesparingar och optimera kostnadsstrukturen.

Det har uppskattats finnas olika slags sparobjekt i den icke-lagstadgade serviceverksamheten. Genom att mångsidigt granska sparobjekten har vi strävat efter att hitta rätt balans mellan ekonomisk effektivitet, samhällets välfärd och stadens livskraft. Det bör ändå noteras att de sparåtgärder som har genomförts direkt kan ha en direkt inverkan både på stadens och dess invånares olika delområden och på det lokala samhället.

Staden beviljar årligen bidrag till ett värde av cirka 2 miljoner euro till sammanslutningar och privata aktörer. En kritisk granskning av bidragen där man ser till den ekonomiska hållbarheten, likvärdigheten och stadens strategiska målsättningar har lyfts fram i detta anpassningsprogram. Bland de planerade åtgärderna har det föreslagits en nedskärning på omkring 100 000 euro i bidragen på årsnivå.

Marknadsföring överförs till serviceområdet turism och evenemang, vilket gör det möjligt att genomföra både stadens marknadsföring och marknadsföring av turism på samma serviceområde. Detta garanterar skapandet av en enhetlig bild av Borgå samt mer effektiv användningen av personal- och pengaresurser. Det finns naturlig synergi mellan funktionerna. Att samman slå dessa funktioner gör den strategiska planeringen och strategins genomförande mer smidigt. Samarbetsförhandlingarna som berör överföringen har redan förts.

Andra anpassningsåtgärder har granskats särskilt ur produktivitetssynvinkel och med tanke på främjande av effektiviteten på lång sikt. Förslagen sammanhänger med en genomgång av lokalerna, ibruktagande av nya lösningar och utvecklande av upphandlingarna. Också identifiering och en partiell omprövning av den nuvarande organisationens synergifördelar kan erbjuda betydande möjligheter till förbättring av verksamhetens produktivitet då man ser till staden som helhet. I fråga om serviceområdet turism och evenemang föreslås genomförande av turism- och stadsmarknadsföring på ett serviceområde.

Genomgång av lokalerna:

En mångsidigare användning av livskraftssektorns lokaler kan öka produktiviteten avsevärt. Till exempel kan vi genom förändringar i idrottslokalerna optimera verksamheten och få inkomstströmmarna att växa.

Ibruktagande av nya lösningar:

Effektivare användning av nya tekniska lösningar såsom bokningssystemet Timmi kan förbättra lokalernas användningsgrad och betyda att man undviker underutnyttjande av lokalerna. Därutöver är det motiverat att bedöma huruvida tillämpningen av sådana tekniska lösningar kan fås att öka vid sektorn samt att kartlägga eventuella inbesparingar som har att göra med licenser och underutnyttjande av program.

Energieffektivitet:

Inom idrotten har man redan tagit i bruk apparatur för tillvaratagande av energi, vilket på årsnivå möjliggör inbesparingar på cirka 40 000 euro. Det är en inbesparing som förverkligas redan år 2024.

Utvecklande av upphandlingarna:

Vi kan under kommande år få till stånd inbesparingar genom att planera och utveckla upphandlingarna.

Med hjälp av dessa anpassningsåtgärder möjliggör vi en effektivare användning av resurser, strömlinjeformning av processer och bättre prestationsförmåga hos organisationen på lång sikt.

Affärsverken

Affärsverket Borgå vatten

VERKSAMHETSUTGIFTER (Affärsverkens anpassningsmålsättning är 3,5 % av verksamhetsutgifterna fram till 2027)						
Serviceområde	Åtgärd (kort förklaring)	2024	2025	2026	2027	Totalt € 2024-2027
						0
Rening av avloppsvatten	Övergång från användning av soda till användning av återvunnen kalk i reningsverket på Hermansö	25 000	52 000	52 000	52 000	181 000
Rening av avloppsvatten	Användning av upphandlingsringar vid slambehandling.	99 000	99 000	99 000	99 000	396 000
Rening av avloppsvatten	Energieffektiva pumpar och användning	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
Hela verket	Utnyttjande och utveckling av digitalisering inom kundservice, t.ex. elektronisk kundservice, fjärravlästa mätare, distribution av elektroniska fakturor.		5 000	5 000	5 000	15 000
Nätverk	Minskning av ofakturerat vattenvolum med 0,5 % per år. Åtgärd: Omstruktureringsprogram för nätverk.	60 000	60 000	60 000	60 000	240 000
Nätverk	Minskning av läckagevattenvolymen med 0,5 % enheter per år. Åtgärd: Omstruktureringsprogram för nätverk.		30 000	30 000	30 000	90 000
TOTALT		194 000	256 000	256 000	256 000	962 000

VERKSAMHETSINTÄKTER						
Serviceområde	Åtgärd (kort förklaring)	2024	2025	2026	2027	Totalt € 2024-2027
Vattenförsäljning	Försäljning av vatten genom vattenförsäljningsstationen	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
Dagvattenavgiftsintäkt från staden			800 000	800 000	800 000	2 400 000
TOTALT		10 000	810 000	810 000	810 000	2 440 000

I första hand söker man strukturella lösningar och produktivitetstjänster som inte riskerar driftsäkerheten för vattentjänsterna som är kritiska för staden, och som är sådana att hushållsvattnets kvalitet och mängd samt behandlingen av avloppsvatten kan hållas på den nivå som förutsätts av lagstiftningen och som uppfyller invånarnas och miljös behov.

Med en del av Borgå vattens produktivitetstjänster, såsom ökning av energieffektivitet och digitalisering samt övergång till återvunna kemikalier, kan man också främja målen i Borgå stads klimatprogram. Saneringsprogrammet för nätet vilket ingår i investeringsprogrammet ökar förutom driftsäkerheten också produktiviteten: genom att sanera nätet kan man minska andelen läckt vatten och spillvatten i fråga om både hushållsvatten och behandlat avloppsvatten, vilket minskar driftkostnaderna för vattenbehandlingen på årsnivå.

Vidareutveckling av upphandlingar, såsom ramavtal och upphandlingsringar, kan medföra besparingar. Sedan början av 2022 har Borgå vatten haft en försäljningsplats för vatten i Lövkulla, där industrin och transportföretag kan köpa vatten. Tilläggsförsäljningen har varit cirka 10 000 euro på årsnivå.

Affärsverket Borgå kost- och städtjänster

Affärsverket Borgå kost- och städtjänster producerar interna tjänster åt staden, huvudsakligen till sektorn för växande och lärande. Affärsverkets verksamhet baserar sig på tjänster som staden beställer av affärsverket, enligt beställar-utförar-modellen.

Verksamhetsintäkter

Användning av försäljningsplatsen för vatten, tilläggskomster cirka 10 000 euro på årsnivå. Sammanlagt 40 000 euro under programtiden.

Verksamhetsutgifter

I verksamhetsutgifterna söks besparingar genom att i reningen av avloppsvatten övergå till förmånligare kemikalier, till exempel genom att börja använda återvunnen kalk istället för soda. Genom effektiv konkurrensutsättning och genom att utnyttja upphandlingsringar eftersträvas besparingar i anskaffningar som är nödvändiga för produktionen. Energitkostnader är en betydande utgiftspost i verksamheten och man försöker fortsättningsvis uppnå besparingar genom att förbättra energieffektiviteten i anordningar, t.ex. då man väljer pumpar. Med bättre kontroll över ofakturerat vatten och läckt vatten kan man uppnå betydande ekonomiska effekter, målet är att minska mängden ofakturerat vatten med 0,5 %, likaså mängden läckt vatten. Med dessa åtgärder eftersträvas besparingar på sammanlagt 967 000 euro.

Vissa av de anpassningsåtgärder som stadens sektorer föreslår gäller tjänster som affärsverket producerar. Dessa anpassningsåtgärder ingår i sektorernas tabeller, så det är inte ändamålsenligt att här presentera dem separat för affärsverket Borgå kost- och städtjänster. Då skulle anpassningsåtgärderna vara med två gånger på hela stadens nivå.

Investeringar

Stadens investeringsplan behöver uppdateras som del av programmet för produktivitet och balans i ekonomin.

I investeringsplanen har det inkluderats investeringshelheten för Kokon idrottscentrum enligt ett s.k. C2-alternativ och stadsinfrastrukturens investeringar enligt den nya planen för genomförande av markanvändning. I investeringsplanen har det också gjorts vissa enskilda ändringar jämfört med den gällande budgeten.

I den uppdaterade investeringsplanen för åren 2024–2030 är investeringarna totalt cirka 271,5 miljoner euro medan de i den gällande budgeten är totalt 283,5 miljoner euro för respektive åren.

Husbyggnadsinvesteringar

I husbyggnadsinvesteringarna ingår investering i Kokon idrottscentrum enligt det s.k. C2-alternativet, vilket betyder att ett anslag på 53 miljoner euro för den aktuella investeringen ingår i husbyggnadsinvesteringarna. Investeringarna i infrastrukturen i Kokon idrottscentrum ingår i stadsutvecklingens investeringar och konstgräset i livskraftens investeringar.

Investeringen i daghemmet i Sjötullens område har tidigare lagts jämfört med den gällande budgeten eftersom det kommer att finnas ett klart behov för daghemmet i området.

Kostnaderna för tillfälliga lokaler för Äppelgårdens och Estbacka daghem och det tillfälliga biblioteket och ungdomsgården i Gammelbacka har beaktats i driftsekonomiska utgifter.

I övriga delar har husbyggnadsinvesteringar uppdaterats enligt de ändringar i kostnadsnivån som man har kännedom om.

Stadsutvecklingens investeringar

Stadsutvecklingens centrala investeringar har beretts så, att de är enhetliga med planen för genomförande av markanvändningen som stadsutvecklingsnämnden har godkänt.

Med markanvändningsprocessen avses markanskaffning, planläggning, planering och byggande av kommunalteknik och andra allmänna områden samt överlåtelse av tomter. Planen för genomförande av markanvändningen är ett verktyg för planeringen av verksamheten och ekonomin inom sektorn för stadsutveckling.

I planen för genomförande av markanvändningen som bereddes våren 2024 har man gjort tre grova alternativ för hur man kan gå vidare och i planen har man granskat de kommande åtta åren. De alternativen som man gjort för vidaregång baserar sig på tre olika investeringsnivåer i stadsinfrastrukturen. Utgångspunkten för alternativen är att den nuvarande infrastrukturen upprätthålls och att nödvändiga grundreparationer görs. Dessutom satsar man i alternativen på spetsprojekt (kollektivtrafiken, torget, Parkgatan, Kokon, Gammelbacka).

Antagandet i alternativen är att nybyggnadsprojekt skulle inledas igen också i Borgå i slutet av år 2025. Programmet för produktivitet och balans i ekonomin bedöms inte avsevärt fördröja planläggningen.

INVESTERINGAR	Behov av anslag BG-EP 2024-2030	BG2024 + ä	BGp2025	EP2026	EP2027	EP2028	EP2029	EP2030
KONCERTTJÄNSTER								
Stadsstyrelsen	-150 150 000	-20 650 000	-23 660 000	-27 380 000	-14 930 000	-23 060 000	-33 760 000	-6 710 000
Övriga utgifter med lånd verkningstid	-460 000	-100 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Ekonomiförvaltningens datasystem	-230 000	-50 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Personal- och löneförvalt. Program	-230 000	-50 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Aktier och andelar	-9 140 000	-400 000	-500 000	-620 000	-620 000	-2 000 000	-2 500 000	-2 500 000
Aktier	-9 140 000	-400 000	-500 000	-620 000	-620 000	-2 000 000	-2 500 000	-2 500 000
Husbyggnad	-140 550 000	-20 150 000	-23 100 000	-26 700 000	-14 250 000	-21 000 000	-31 200 000	-4 150 000
Centralisering av förvalt. utrymmen / Nimbus	-2 100 000	-2 100 000						
Projektplanet och fastighetsbesikt.	-1 050 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Depån, Stadshagen	-8 500 000					-500 000	-4 000 000	-4 000 000
Bjurböle daghem (3 grupper)	-500 000	-500 000						
Huktis daghem (10 grupper)	-9 350 000	-6 000 000	-3 350 000					
Daghemmet Eestinmäen päiväkoti (8 grupper)	-4 600 000	-1 600 000	-3 000 000					
Det nya daghemmet vid Sjötullens område, (10 grupper)	-11 000 000				-300 000	-6 000 000	-4 700 000	
Hindhår bildningscentrum	-6 000 000	-5 000 000	-1 000 000					
De norra områdenas småbarnsp. (ers. lokaler för Karsby daghem), (10 grupper)	-420 000	-420 000						
Gammelbackan skola	-28 500 000	-500 000	-9 000 000	-12 000 000	-7 000 000			
Gården vid Pääskyntien koulu	-900 000			-400 000	-500 000			
Tilläggslokaler vid Kvarnbacken	-4 050 000	-200 000	-3 500 000	-350 000				
Bollplanens omklädningsrum	-900 000	-100 000	-800 000					
Gården vid Keskuskoulu	-900 000			-900 000				
Daghemmens sol- och regnskydd	-450 000	-150 000	-300 000					
Tillgänglig lekpark på Västra åstranden	-800 000	-800 000						
Förbättring av skolområdets trafiksäkerhet	-400 000	-200 000	-200 000					
Stadshusets fasad, fönster, yttertak	-1 850 000	-1 650 000	-200 000					
Kokon idrottscentrum	-53 000 000		-1 000 000	-10 000 000	-5 800 000	-13 850 000	-22 350 000	
Byggnad av en gymnastiksal i samband med gårdsarbeten i Bogy + inre renovering av vaktmästarens hus	-2 500 000		-100 000	-2 400 000				

Investeringar i energibesparingar	-2 500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000			
Nya användningsändamål för Näse gård	-100 000	-100 000							
Keskuskouls glasaulas omändring.	-180 000	-180 000							
INVESTERINGAR		Behov av anslag BG-EP 2024-2030	BG2024 + ä	BGp2025	EP2026	EP2027	EP2028	EP2029	EP2030
<i>Byggnader i driftsekonomi:</i>									
<i>Tillfälliga lokaler i Omenatarha (60mån), direkt hyrning 2,1 M €</i>			<i>b. 8/2024</i>						
<i>Estbacka tillfälliga lokaler (24mån), direkt hyrning 1 900 000 €</i>			<i>b. 8/2024</i>						
<i>Gammelbacka bibliotek o. ungdomslokal (60mån), ca 900m², 4 M€</i>				<i>behov börjar 8/2025</i>					
STADSUTVECKLING									
Stadsutvecklingsnämnden	-114 030 000	-12 115 000	-15 620 000	-15 940 000	-18 300 000	-21 675 000	-18 375 000	-12 005 000	
Lös egendom	-3 040 000	-765 000	-600 000	-370 000	-370 000	-425 000	-425 000	-85 000	
Ramlastare	-180 000	-180 000							
Materiel för underhåll av gator	-850 000	-100 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000		
Små maskiner, stadsinfra	-120 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000		
Mätningstrustning, stadsinfra	-180 000	-70 000	-30 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000		
Parker, små maskiner	-850 000	-100 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000		
Sopmaskin med suganordning	-450 000	-250 000	-200 000						
Förnyande av lantmäterimaterielen, markpolitik	-305 000	-45 000	-50 000	-30 000	-30 000	-50 000	-50 000	-50 000	
Paketbilar, markpolitik	-105 000	0				-35 000	-35 000	-35 000	
Fast egendom	-7 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	
Fastigheter	-7 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	
Stadsinfra (netto)	-103 990 000	-10 350 000	-14 020 000	-14 570 000	-16 930 000	-20 250 000	-16 950 000	-10 920 000	
Stadsinfra	-103 990 000	-10 350 000	-14 020 000	-14 570 000	-16 930 000	-20 250 000	-16 950 000	-10 920 000	
Nybyggnation, gator	-17 120 000	-2 020 000	-3 600 000	-2 750 000	-2 550 000	-1 800 000	-2 000 000	-2 400 000	
Grundlig förbättring, gator	-16 000 000	-3 050 000	-2 800 000	-2 700 000	-1 850 000	-2 000 000	-1 500 000	-2 100 000	
Kokon idrottscentrum stadsinfra	-6 450 000		-1 800 000	-1 900 000	-1 400 000	-100 000	-300 000	-950 000	
Gång- och cykelbägar, ospecificerat	-3 305 000	-125 000	-200 000	0	-680 000	-700 000	-800 000	-800 000	
Trafikreglering	-1 545 000	-375 000	-250 000	-270 000	-100 000	-150 000	-150 000	-250 000	
Beläggning, ospecificerat	-11 000 000	-1 400 000	-1 500 000	-1 600 000	-1 600 000	-1 600 000	-1 600 000	-1 700 000	
Parker, ospecificerat	-7 240 000	-650 000	-1 120 000	-1 400 000	-1 600 000	-1 200 000	-550 000	-720 000	
Hamnen, ospecificerat	-3 550 000	-50 000	-500 000	-1 250 000	-100 000	-600 000	-50 000	-1 000 000	
Grundl. förb. av öppna diken	-950 000	-350 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	
Arbetsområden	-4 580 000	-1 780 000	-1 100 000	-150 000	-400 000	-550 000	-300 000	-300 000	
Utredning och planering	-3 800 000	-450 000	-500 000	-550 000	-550 000	-550 000	-600 000	-600 000	
Torget	-7 350 000		-350 000	-100 000	-1 000 000	-2 900 000	-3 000 000		
Borgå parkgata	-8 600 000	-100 000	-200 000	-1 800 000	-2 500 000	-2 000 000	-2 000 000		
Anslutningsparkering	-7 000 000	0	0			-3 000 000	-4 000 000		
Gator och ledningsflytten i parkeringsanläggningen	-5 500 000	0	0		-2 500 000	-3 000 000			
VÄXANDE OCH LÄRANDE									
Nämnden för växande och lärande	-900 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	0	
Lös egendom	-900 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	0	
Lös egendom	-900 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000		
LIVSKRAFT									
Nämnden för livskraft	-6 410 000	-2 095 000	-1 485 000	-990 000	-735 000	-940 000	-165 000	0	
Elivkraftens mark- och anläggningsarbeten	-4 640 000	-1 025 000	-1 325 000	-790 000	-575 000	-850 000	-75 000	0	
Idrottspark i Värberga och Skaftekärr	-550 000		-50 000	-500 000					
Discgolfbana vid Tolkisvägen	-250 000	-250 000							
Näridrottsplatser och -områden	-225 000		-75 000		-75 000		-75 000		
Tjärträskets badstrand	-230 000	-30 000	-200 000						
Badstränder, ospecificerade	-175 000	-75 000		-50 000		-50 000			
Energieffektivitet för belysning av planer och friluftsleder	-400 000	-50 000	-100 000	-100 000	-100 000	-50 000			
Borgå, norra friluftsleden	-190 000			-40 000	-150 000				
Tolkis friluftsområde	-350 000			-100 000	-250 000				
Kokon idrottscentrum, 1. fas, gräs	-1 500 000	-600 000	-900 000						
Zentra, monttu	-20 000	-20 000							
Ombyggnadsarbete i simhallen	-750 000					-750 000			
Lös egendom	-1 770 000	-1 070 000	-160 000	-200 000	-160 000	-90 000	-90 000	0	
Sektorns gemensamma lösa egendom	-420 000	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000		
Kultur- och fritidstjänsterna gemensamma, flyttbar läktare, scen	-80 000	-80 000							
Idrottsalarnas utrustning	-120 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000		
Idrottstjänster, brygga	-250 000	-100 000	-50 000	-50 000	-50 000				
Idrottstjänster, små maskiner	-60 000		-20 000	-20 000	-20 000				
Kylmaskiner för bollplanen	-800 000	-800 000							
Materiel för underhåll av idrottstjänsterna	-40 000			-40 000					
Utgifter		-35 010 000	-40 915 000	-44 460 000	-34 115 000	-45 825 000	-52 450 000	-18 715 000	
Inkomster									
Investeringar totalt		-35 010 000	-40 915 000	-44 460 000	-34 115 000	-45 825 000	-52 450 000	-18 715 000	

Personal

Ekonomi balanseras och produktiviteten ökas genom ingripande i personalutgifter, som utgör cirka 55 procent av stadens totala utgifter.

Till följd av den kommunala avtalsuppgörelsen kommer personalutgifterna inte att absolut minska under programperioden men ökningen av personalutgifterna dämpas när sätten att utföra arbete effektiveras och personalomsättningen och pensionsavgångar utnyttjas till fullo.

Produktivitets- och balanseringsåtgärderna innefattar att tillsättandet av varje tjänst eller befattning som blir ledig övervägs särskilt noggrant. Det är dock svårt att förutse personalens pensioneringar och omsättning. Under programperioden strävar man efter att antalet anställda inte ökar och att nya vakanser inrättas endast på de grunder som lagen föreskriver. Enligt Kevas prognos går sammanlagt 360 personer

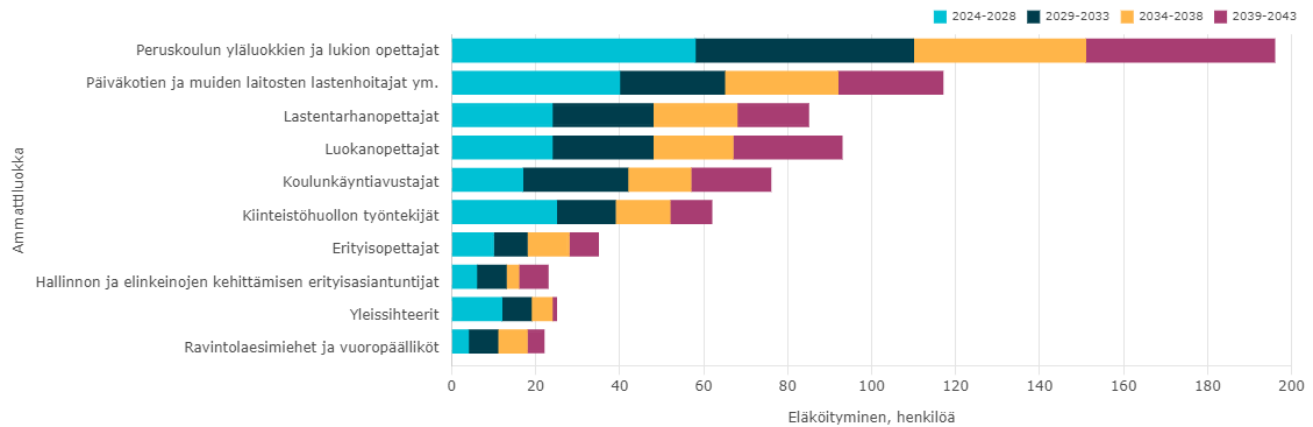
i ålders-, invalid- eller delinvalidpension från Borgå stads tjänst under åren 2024–2027.

Det är ännu inte möjligt att identifiera all personalomsättning medan programmet utarbetas. Effektivare användning av datasystem, prioritering av uppgifter, avstående från uppgifter och kompetensutveckling gör det möjligt att tjänstens kvalitet inte minskar betydligt även om tjänsten produceras med en mindre personalstyrka. Om verksamhetens kostnader inte står i rätt förhållande till verksamhetens effekt eller den nytta som den ger, kan man också avstå från verksamheten.

De ekonomiska produktivitets- och balanseringsåtgärderna kan enligt förslaget genomföras utan permittering eller uppsägning av personal.

Kevas prognos för pensioneringen bland Borgå stads personal per yrkesgrupp

Eläköitymisennuste ammattitasoinen kuvaaja

Respons på stadens ekonomiska produktivets- och balanse-ringsprogram

Som en del av det ekonomiska produktivets- och balanse-ringsprogrammet hade personalen och stadsborna möjlighet att dela med sig av sina synpunkter och idéer om stadens serviceproduktion och dess utveckling. Påverkansorganen ombads också ge respons på programmets innehåll. Personalenkäten genomfördes 7-20.2.2024 och enkäten riktad till stadsborna 25.3-7.4.2024. Sammanlagt kom det in cirka 120 svar och en del av responsen hade utarbetats i samarbete med flera personer. Responsen behandlades i stadens ledningsgrupper och i sektoreernas samarbetsgrupper, där förslagen analyserades och deras genomförbarhet bedömdes.

Sektorn för livskraft

I personalenkäten föreslogs det att festivalen Borgå Ljus borde ordnas i mindre format och billigare än för närvarande och att festivalen hellre borde ordnas på lördag och söndag än på fredag och lördag. Evenemangets budget är cirka 100 000 € och ett av dess viktigaste mål är att skapa positiva effekter på den lokala ekonomin. År 2024 samlades besökarrespons in i samband med evenemanget och i responsen framkom det att Borgå Ljus i sin helhet är ett efterlängtad och uppskattat evenemang. Evenemanget har skapat betydande intresse, varumärkessynlighet, väckt uppmärksamhet i media och har årligen cirka 20 000 besökare. Utifrån enkäten och Telia Crowd Insight-data har man uppskattat att 100 000 euro som använts för evenemanget syns mångdubbelt som lokalekonomiska effekter i regionen. Om evenemangsdagarna ändras till lördagar och söndagar, som det konstateras i förslaget, skulle evenemangets kostnader öka på grund av söndagsarbetet. Under coronaåret ordnades evenemanget från fredag till söndag, men söndagen visade sig väcka mindre intresse med tanke på besökarantalet. Om budgeten för evenemanget gallras, ändras evenemangets karaktär från ett stadsevenemang till ett mindre evenemang, vilket också minskar antalet besökare. Med tanke på de mål som ställts upp för turism- och evenemangstjänsternas arbete lönar det sig inte att minska budgeten för ett enskilt evenemang.

Som svar på personalenkäten gavs också ett förslag som gäller både sektorn för livskraft och koncerntjänsterna. Enligt förslaget ska marknadsföringen slås ihop till en enhet, på samma sätt som före organisationsreformen. Överföringen av funktioner mellan olika branscher förutsätter förhandlingar mellan olika sektorer, där personalens åsikter hörs och eventuella besparingar bedöms. Förhandlingarna kommer att inledas så snart som möjligt.

I invånarnas respons önskades en noggrannare planering av de produktioner som försvårar företagsverksamheten och att säsongstiden skulle lugnas ner med tanke på de omfattande effekterna. Vid försäljningen av torgplatserna önskade man bättre beaktande av de företagare som redan finns och deras behov. Inom sektorn för livskraft instrueras produktiviteterna att i planerna beakta människornas rörlighet och

planera beskrivningarna så att de inte på lång sikt begränsar rörligheten på centrala platser. Många konstaterade också att inspelningarna var en intressant och minnesvärd upplevelse. När det gäller torgplatserna konstaterades det att ett mångsidigt utbud ger upphov till en levande stadskultur. Förhandlingarna om torgplatserna pågår och ärendet behandlas också via ett invånarinitiativ.

Sektorn för växande och lärande

I svaren som gavs inom småbarnspedagogiken togs det upp t.ex. minskande av matsvinnet och portionsstorlekar, inskränkande av daghemmens öppettider, noggrannare planering av personalstyrkan och anlåtande av vikarier under semestertider, slopande av klädpengen samt centralisering av upphandlingar.

I svaren som gavs av tjänster för grundläggande utbildning och tjänster för gymnasieutbildning togs det upp besparingspotentialen med ICT- och läromaterialen, eventuella besparingar i administrationen, utveckling av områdesrektorens arbetsuppgifter och ökat samarbete med skolorna, utnyttjande av pensionsavgångar, sammanslagning av undervisningsgrupper, omfördelning och riktande av handledaresurser, genomgång och översyn av stödtjänsternas verksamheter (måltids-, städ- och färdtjänster).

Svaren som gavs i seminariet för chefer och sakkunniga och i personalenkäten befäster framlagda förslag och således har man i stort sett kunnat beakta dem som produktivitetståtgärder för hela sektorn. Förslagen om att minska matsvinnet och om öppettiderna för småbarnspedagogiken ingår i de slutliga förslagen, likaså stödtjänsternas helhet, i synnerhet ICT-ärenden. Modellen med områdesrektor för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning har tagits i bruk först i augusti 2023 och utifrån responsen bör den förtydligas bl.a. i fråga om arbetsbilderna, så att serviceområdena får bästa möjliga nytta av modellen och att ledningssystemets styrka ses som nyttig på alla nivåer. Förtydligande av arbetsbilderna inom förvaltningen och säkerställande av vikariearrangemangen utvidgar kompetensen och säkerställer tillgången till tjänsten. I fråga om personalen inom hela sektorn beaktas de möjligheter som pensioneringarna medför när det gäller att kontrollera antalet anställda.

Sektorn för stadsutveckling

I personalenkäten lyftes fram bl.a. antalet planerade eller redan befintliga grönområden i förhållande till underhållskostnaderna, behovet av att kontrollera lokalhyror, auktioneringen av gamla möbler när personalen flyttat till nya lokaler, gallring av ICT-utrustning och -licenser samt fastställande av nya avgiftsbelagda parkeringsplatser, förlängning av bytesintervallet för ICT-utrustning och utveckling av behandlingsprocessen för respons från kommuninvånarna. Dessutom inkom ett förslag om ändring av prissättningen av grävningstillstånd. I stadsbornas respons lyftes fram optimering av vintunderhålls materiel för att undvika överlappningar.

Förslagets genomförbarhet, eventuella förhållanden mellan kostnader och nyttor samt andra konsekvenser för kvaliteten och hållbarheten hos de tjänster som sektorn producerar bedömdes.

Förslaget att ändra prissättningen av grävningstillstånd så att den motsvarar den nationella nivån gick vidare för att genomföras. Förslaget om att fastställa nya avgiftsbelagda parkeringsplatser gick vidare för att genomföras så att man lägger till avgiftsbelagda parkeringsplatser på västra åstranden. I fråga om vinterunderhållets materiel beaktas respon- sen i utvecklingen av vinterunderhållets kostnadseffektivitet. I en enkät riktad till stadsborna ansågs det att en ökning av avgiftsbelagda parkeringsplatser försvårar parkeringen för yrkesverksamma personer och kunder, i synnerhet när det gäller parkeringsplatser i närheten av kanonen. Enligt de preliminära planerna skulle parkeringsavgiften i första hand begränsas till parkeringsplatsen vid Bangatan och de platser som finns i närheten av kanonen skulle i det första skedet förbli avgiftsfria. På området skulle då finnas både avgifts- belagda och avgiftsfria platser för olika behov. I de faststäl- lande av avgiftszonerna för parkeringsplatser ska parke- ringsapplikationernas egenskaper beaktas för att undvika felaktiga avgifter.

Dessutom fann man i flera förslag effektiva idéer för åtgärder som kan förbättra verksamheten, även om deras direkta ekonomiska konsekvenser inte direkt kunde bedömas. Sek- tors ledning är också medveten om de ökade underhålls- kostnaderna i och med de nya grönområdena. I fortsätt- ningen strävar man efter att i planeringskedet identifiera helhetseffekterna av de planer som gjorts också ur ett eko- nomiskt perspektiv och att fatta mer hållbara beslut för ter- rängen. Det går dock inte att direkt definiera produktiviteten i euro i detta skede. Antalet ICT-apparater har skärts ned när man flyttat från kommunhuset och i och med att sektorn för stadsutveckling är relativt liten, är det lättare att följa upp an- talet apparater som de facto behövs. Serviceområdena upp- muntras dock att för sin del gå igenom onödiga licenser och apparater. Sektorn kan inte själv besluta om en förlängning av bytesintervallet för datorer.

En del av förslagen tog i sin tur upp ämnen som sträcker sig utanför branschens beslutanderätt, eller som inte var direkt inriktade på ekonomiska aspekter och som således inte gick vidare till den fortsatta planeringen. Angående försäljning av materiel som inte längre är i bruk kan man ännu inte säga vad som ska göras med kontorsmaterielen som blivit kvar i kommunhuset. Det går inte att direkt beräkna den eko- nomiska inverkan på utvecklingen av processen för att svara på kommuninvånarnas förfrågningar. Sektorn är medveten om det nuvarande systemets stelhet och uppmuntrar ser- viceområdena att på egen hand föra utvecklingsobjekten till utvecklingsenheten för kännedom.

Sektorn för koncerttjänster och hela staden

Personalens förslag som gällde koncerttjänster och hela staden gällde till exempel personalens kompetens, anskaff- ningar, utnyttjande av lokaler och utveckling av interna pro- cesser och verksamhetssätt. I respon- sen från stadsborna

lyftes bland annat tvåspråkigheten, spårtrafiken och stadens tillväxtstrategi fram. En stor del av respon- sen gällde staden som helhet eller flera branscher, men koncerttjänsterna an- svarar för styrningen av ärendet.

I personalenkätens förslag som gäller personalen lyftes fram funderingar kring verksamheten och arbetsfördelningen i samband med personalutbyten och ett effektivare utnytt- jande av kompetens inom stadens organisation. Ett mer om- fattande utnyttjande av civiltjänstpersonalen ansågs ha pot- ential att öka resurserna. Det föreslogs att användningen av utbytesledighet skulle ökas för att spara kostnader. I åtgär- derna inom sektorerna beaktas pensioneringarnas inverkan på personalresurserna och kompetensutvecklingen när verksamhetsplanerna för de följande åren utarbetas. Utby- tesledigheter kan i nuläget användas när det är ändamåls- enligt med tanke på arbetsuppgifterna.

I personalenkäten föreslogs det också att Må Bra-verksam- heten för personalen avskaffas, då personalens motions- hobby skulle understöd- as bara med den årliga motions- och kultursförmånen om 100 euro. Att slopa Må Bra-verksam- heten skulle ge årliga besparingar på cirka 12 500 euro. Verksamheten är ändå viktig för att uppmuntra personalens motionshobbyer och sörja för sitt eget välmående. De största diagnosgrupperna i hälsorelaterade sjukledigheter hos stadens personal är störningar i psykisk hälsa och sjuk- domar i stöd- och rörelseorganen. Det är viktigt att arbetsgi- varen har ett omfattande utbud av stödmetoder för att upp- rätthålla personalens hälsa. Stöd i form av kultur- och mot- ionsförmån är inte tillräckligt för alla. Kommuner och städer har allmänt rabatter och egna motionsgrupper för sin egen personal, så det är också fråga om konkurrensfaktor. Kost- naderna för Må Bra-verksamheten är måttliga i förhållande till den potentiella hälsoytan för personalen och det före- slås inte att Må Bra-verksamheten skulle slopas.

I personalenkätens förslag lyftes fram utvecklingen av sam- arbetet med HPK-palvelut för att undvika överlappningar och minska onödiga arbetsskeden. Åtgärder har föreslagits för samarbetet med HPK-palvelut under det berörda serviceom- rådet.

Både stadsborna och personalen gav respons på upphand- lingar i sina respektive enkäter. I synnerhet de belopp som användes för konsulttjänster ansågs vara stora och vid små upphandlingar fanns det utrymme för effektivisering. Vid sektorernas åtgärder har man fokuserat på besparingar i köpta tjänster. Avsikten för koncerttjänsterna är att öka kost- nadsmedvetenheten om upphandlingar på hela stadens nivå. Besparingar föreslogs också genom att begränsa mö- tesserveringen och utlandsresor. Under årens lopp har de ovan nämnda inköpen minskat och man kommer att fortsätta att uppmärksamma verkliga behov för att undvika onödiga kostnader.

I personalenkäten lyftes i flera kommentarer fram förslag som gäller utvecklingen av system, utrustning och den elektroniska arbetsmiljön. Att avstå från onödiga apparater och licenser skulle innebära betydande besparingar om granskningen görs på hela stadens nivå. Sektorernas

åtgärder innehåller en förteckning över åtgärder som rör dessa frågor.

I kommentarerna till personalenkäten föreslogs att användningen av lokaler ska effektiviseras och att staden ska avstå från onödiga lokaler eller riva dem. I koncerttjänsternas åtgärder ingår mål i anslutning till avståendet av tomma lokaler. Utvecklingen av bokningssystemet för lokaler pågår.

I stadsbornas och personalens förslag bedömdes att det finns potential att spara i kostnaderna för tvåspråkighet, om kraven och principerna för tvåspråkighet preciseras. Åtgärder har vidtagits för att begränsa översättningskostnaderna. I personalenkäten föreslogs också att stadstidningen slopas, men i och med att tidningen är i försöksskedet är det för tidigt att bedöma konsekvenserna av verksamheten och besparingarna.

En stor del av förslagen som gällde koncernförvaltningen eller hela staden i personalenkäten gällde smidigare administrativa processer, bättre informationsflöde och effektivare tidsanvändning. Dessutom önskade man att initiativverksamhet skulle inrättas. Effektiviseringen av planeringen och genomförandet av projekten lyftes också fram i stadsbornas respons. Utvecklingen av verksamhetssätten är en del av den kontinuerliga verksamheten och det är svårt att bedöma eller rikta eventuella besparingar på organisationsnivå. Därför har man inte angett förslagens effekter med eurobelopp.

I svaren på enkäten för stadsbor föreslogs en ny utvärdering av utvecklingen av spårtrafiken. I kommentarerna lyftes fram de förändrade behoven, varför den ursprungliga planen aningen borde ändras eller slopas helt och hållet.

Respons från ungdomsfullmäktige samt äldre- och handikappården om programmets åtgärder

I ungdomsfullmäktiges respons lyftes särskilt besparingarna som riktas mot barn och unga. Besparingarna i skolmåltiderna och portionsstorlekarna ansågs var oroväckande

särskilt med tanke på matmängden. Populära maträtter kan ta slut, och ungdomsrådet föreslog en enkät om efterfrågan på olika maträtter.

Att minska anställningen av unga sommarjobbare ansågs problematiskt i både ungdomsfullmäktiges och handikappården utlåtanden. De arbetsplatser som staden erbjuder är viktiga möjligheter för unga att få arbetserfarenhet som stöder sysselsättningen även i framtiden.

Argumenten och effekterna för nedskärningar i musik- och medborgarinstitutets kursverksamhet och höjning av priser ifrågasattes också ur de ungas och de äldres synvinkel. I alla svar upplevdes nedskärningar i stöden för den egna gruppen som ett hot mot Borgåbornas tjänster. Enligt responsen har understöden en viktig roll när det gäller att aktivera olika målgrupper, och den tredje sektorn är en viktig aktör när det gäller att främja välfärden.

Besparingarna som begränsar motionsmöjligheterna fick respons från både äldrerådet och handikappården. Idrottsanläggningarnas tillgänglighet bör säkerställas för alla användargrupper, och idrottsanläggningarna bör också planeras med beaktande av olika användargrupperns behov. Responsen gällde både utomhusidrottsplatser och det planerade idrottscentret i Kokon.

Äldrerådet lyfte i sin respons fram hur beslut som gäller rörlighet och trafik, såsom kollektivtrafik och parkeringsavgifter, påverkar olika målgrupper.

Andra kommentarer handlade om att möjliggöra besparingar på lång sikt genom innovation och omstrukturering och om att öka intäktpotentialen genom att öka extern finansiering och stödja byarnas livskraft.